

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2025

INSETE

Εξελίξεις και Τάσεις σε σχέση με 2024 και 2019

Μάιος 2026

Διευκρινίσεις και ειδικοί όροι:

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί αποκλειστική πνευματική ιδιοκτησία του ΙΝΣΕΤΕ
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, υπό τον όρο της ρητής αναφοράς της πηγής προέλευσης.
- Αν και έχει επιδειχθεί η δέουσα επιμέλεια ως προς τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη, το Ινστιτούτο ΣΕΤΕ (ΙΝΣΕΤΕ) και οι συγγραφείς της μελέτης δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τυχόν αποκλίσεις των πληροφοριών που αναφέρονται στην μελέτη ή για τυχόν παραλείψεις. Οι εκτιμήσεις και πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα μελέτη δίδονται για ενημερωτικούς και μόνο σκοπούς και όχι για εμπορικούς, επενδυτικούς, νομικούς ή άλλους σκοπούς. Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν την μελέτη. Το ΙΝΣΕΤΕ και οι συγγραφείς της μελέτης δε φέρουν καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε, ως αποτέλεσμα αποφάσεων που τυχόν ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη.

Συγγραφείς Μελέτης:

Δρ. Άρης Ίκκος, Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός, Αναλυτής

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Ορισμοί & Ταυτότητες:.....	4
1. Κύρια Σημεία – Συμπεράσματα	5
2. Η Συνολική Εικόνα του Εισερχόμενου Τουρισμού	10
2.1 Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις, Εισπράξεις και Δείκτες (ΜΚΔ, ΜΔΔ, ΜΔΠ).....	11
2.2 Σκοπός Ταξιδιού	13
2.3 Ημερήσιοι Ταξιδιώτες.....	13
2.4 Μεταφορικό Μέσο	15
3. Εποχικότητα.....	20
4. Ανάλυση ανά Περιφέρεια	23
4.1 Επισκέψεις, Διανυκτερεύσεις, Εισπράξεις και ΜΔΔ, ΜΔΠ και ΜΔΕ	24
4.2 Μεταβολές Περιφερειακών Δεικτών	25
5. Ανάλυση ανά Αγορά Προέλευσης	29
5.1 Κορυφαίες Αγορές — Βασικοί Δείκτες 2025	30
5.2 Μεταβολές Αγορών	30
6. Κρουαζιέρα	33

Κατάλογος Πινάκων

- Πίνακας 1: Συνολικά Βασικά Μεγέθη & Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού 2019, 2023, 2024, 2025 (χωρίς κρουαζιέρα) και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019
- Πίνακας 2: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες Κρουαζιέρας 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019
- Πίνακας 3: Συνολικά Μεγέθη (με Κρουαζιέρα) 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019
- Πίνακας 4: Εισπράξεις ανά Σκοπό Ταξιδιού 2019–2025 (εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης κρουαζιέρας)
- Πίνακας 5: Ημερήσιοι Ταξιδιώτες 2025 — Κυριότερες Χώρες Προέλευσης
- Πίνακας 6: Εξέλιξη μεγεθών Ημερήσιων Ταξιδιωτών, 2019 – 2025
- Πίνακας 7: Εξέλιξη Αφίξεων, Εισπράξεων και ΜΚΔ χωρίς ημερήσιους επισκέπτες, 2019 – 2025
- Πίνακας 8: Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις και Εισπράξεις ανά Μεταφορικό Μέσο, 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019
- Πίνακας 9: Μεριδίο Αφίξεων και Εισπράξεων ανά Μεταφορικό Μέσο (%), 2019, 2023, 2024, 2025
- Πίνακας 10: Δείκτες ΜΚΔ, ΜΔΔ και ΜΔΠ ανά Μεταφορικό Μέσο, 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019
- Πίνακας 11: Εποχικότητα — Κατανομή (%) ανά Τρίμηνο και Μέγεθος (χωρίς κρουαζιέρα)
- Πίνακας 12: ΜΚΔ, ΜΔΔ και ΜΔΠ ανά Τρίμηνο — 2019, 2023, 2024 και 2025 (χωρίς κρουαζιέρα)
- Πίνακας 13: Βασικά Μεγέθη και Δείκτες ανά Περιφέρεια 2025
- Πίνακας 14: Ποσοστιαίες μεταβολές βασικών μεγεθών και δεικτών Περιφερειών, 2025/ 2024
- Πίνακας 15: Απόλυτες μεταβολές βασικών μεγεθών Περιφερειών και μερίδιο στη συνολική μεταβολή, 2025/2024
- Πίνακας 16: Κορυφαίες Αγορές 2025 (ταξινόμηση κατά Εισπράξεις) — Βασικά μεγέθη και δείκτες
- Πίνακας 17: Μεταβολές Αγορών 2025/2024 — Μεταβολές και Μεριδίο στη Συνολική Μεταβολή
- Πίνακας 18: Μεταβολές Αγορών 2025/2019 — Μεταβολές και Μεριδίο στη Συνολική Μεταβολή
- Πίνακας 19: Κρουαζιέρα 2024–2025 ανά Περιφέρεια

Ορισμοί & Ταυτότητες:

Αφίξεις / Επισκέψεις: ένας εισερχόμενος τουρίστας στην χώρα κάνει μια Άφιξη, αλλά μπορεί να κάνει Επισκέψεις σε περισσότερες από μια Περιφέρειες της χώρας.

Δ: μεταβολή

%Δ: ποσοστιαία μεταβολή

Ημερήσιοι Ταξιδιώτες: ταξιδιώτες στην Ελλάδα που δεν έκαναν διανυκτέρευση.

Λοιπές Περιφέρειες είναι οι Περιφέρειες που είναι λιγότερο ανεπτυγμένες τουριστικά σε σχέση με τις Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (βλ. κατ.) και είναι οι Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (ΑΜΘ), Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Βορείου Αιγαίου.

ΜΔΔ (Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση) = Εισπράξεις / Διανυκτερεύσεις – υπολογίζεται για το σύνολο του ταξιδιού (δηλαδή σε εθνικό επίπεδο) ή μόνο ανά Περιφέρεια.

ΜΔΕ (Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη) = Εισπράξεις / Επισκέψεις – χρησιμοποιείται στην ανάλυση σε επίπεδο Περιφερειών, όπου αντί για Αφίξεις υπολογίζουμε Επισκέψεις (βλ. αν.) – **ΜΔΕ = ΜΔΔ * ΜΔΠ**, με τη ΜΔΔ και τη ΜΔΠ υπολογιζόμενες για τη συγκεκριμένη Περιφέρεια.

ΜΔΠ (Μέση Διάρκεια Παραμονής) = Διανυκτερεύσεις / Αφίξεις σε εθνικό επίπεδο για το σύνολο του ταξιδιού ή Διανυκτερεύσεις / Επισκέψεις σε επίπεδο Περιφερειών.

ΜΚΔ (Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη) = Εισπράξεις / Αφίξεις – χρησιμοποιείται στην ανάλυση σε εθνικό επίπεδο όπου υπολογίζονται οι Αφίξεις των τουριστών (βλ. αν.) - **ΜΚΔ = ΜΔΔ * ΜΔΠ**, με τη ΜΔΔ και τη ΜΔΠ υπολογιζόμενες για το σύνολο του ταξιδιού.

Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες είναι οι Περιφέρειες Αττικής, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων.

ΤτΕ: Τράπεζα της Ελλάδος

ΜΕΡΟΣ 1

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Κύρια Σημεία – Συμπεράσματα

Το 2025 ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα (χωρίς κρουαζιέρα) κατέγραψε νέο ιστορικό ρεκόρ σε αφίξεις (37.981 χιλ./ +5,6% σε σχέση με το 2024), εισπράξεις (22.607 εκατ. € / +9,8%) και διανυκτερεύσεις (233.145 χιλ. / +0,9%), συνεχίζοντας την ανοδική τάση που ξεκίνησε μετά την πανδημία. Συνυπολογίζοντας και τις εισπράξεις από την κρουαζιέρα, το σύνολο των εισπράξεων ανήλθε σε 23.627 εκατ. € (+9,4%).

Ωστόσο, λόγω διαρκούς **μείωσης της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ)**, που πλέον ανέρχεται σε 6,1 διανυκτερεύσεις, έναντι 6,4 το 2024 (μείωση -4,5%) και 7,4 προ πανδημίας Covid (-17,2%), οι **διανυκτερεύσεις**, αν και ανήλθαν σε νέο υψηλό επίπεδο, **παραμένουν στα επίπεδα των 230 εκατ.** όπως όλα τα χρόνια από το 2019 (πλην των ετών 2020, 2021 και 2022 που υπήρχαν οι περιορισμοί λόγω πανδημίας). Είναι χαρακτηριστικό ότι η ΜΔΠ μειώθηκε με διψήφιο ποσοστό έναντι του 2019 και στις δέκα μεγαλύτερες αγορές μας. Η μείωση της ΜΔΠ αποτελεί τροχοπέδη στην αύξηση των εισπράξεων σε βαθμό ανάλογο με τις αφίξεις και αποτελεί ζήτημα προς αντιμετώπιση πρώτης προτεραιότητας μέσω της βελτίωσης του προϊόντος τόσο στις Τουριστικά Ανεπτυγμένες όσο και στις Λοιπές Περιφέρειες.

Από την άλλη πλευρά η **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ)**, δείκτης «αξίας» του τουριστικού προϊόντος σε ημερήσια βάση, παρουσίασε **νέα αύξηση +8,8%** στα € 97 και είναι πλέον κατά 27,5% υψηλότερη από το 2019 – έναντι πληθωρισμού 20%. Ως αποτέλεσμα της μείωσης της ΜΔΠ και της αύξησης της ΜΔΔ, η **Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ)** παρουσιάζει **μικρή αύξηση** τόσο έναντι του 2024 (+3,9%), όσο και του 2019 (+5,5%) και ανέρχεται πλέον στα 595 ευρώ, έναντι 573 ευρώ το 2024 και 564 ευρώ το 2019. Υπάρχουν όμως και σημαντικές αγορές για τις οποίες η ΜΚΔ παρουσίασε μείωση έναντι του 2019 παρά τον πληθωρισμό 20%: Γερμανία -13,5%, Αυστρία: -13,2%, Ιταλία: -10,0%, Γαλλία: -5,1% και Ολλανδία -0,9%.

Η **μείωση της ΜΔΠ** μπορεί να αποδοθεί σε τρεις **δομικές αλλαγές** που δρουν συμπληρωματικά:

- διεθνής τάση για **μικρότερης διάρκειας ταξίδια**,
- περιορισμός της διάρκειας των ταξιδιών καθώς το **ημερήσιο κόστος αυξάνει** και μάλιστα σε μια εποχή που οι πολίτες των κύριων (ευρωπαϊκών) αγορών μας αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.
- **αύξηση του μεριδίου των ημερήσιων ταξιδιωτών** -που κατά +90% προέρχονται από τις τέσσερις όμορες χώρες (Αλβανία, Β. Μακεδονία, Βουλγαρία, Τουρκία)- από 7,5% σε 9,3%, Είναι αξιοσημείωτο ότι η ΜΚΔ των ημερήσιων επισκεπτών (94 ευρώ), δηλαδή ημερήσια δαπάνη που ισοδυναμεί με ΜΔΔ, είναι στα ίδια επίπεδα με την ΜΔΔ συνολικά (97 ευρώ), ένδειξη ισχυρής καταναλωτικής δύναμης των επισκεπτών αυτών που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί περαιτέρω με την διαμονή τους στην Ελλάδα.

Σε διαφορετική κατηγορία εντάσσεται ένας τέταρτος παράγοντας που επίσης συμπιέζει τη ΜΔΠ για στατιστικούς λόγους, αν και από μόνος του αποτελεί ιδιαίτερα θετική εξέλιξη για τον ελληνικό τουρισμό: η **δυναμική ανάπτυξη του τουρισμού city break** έχει οδηγήσει σε αύξηση του μεριδίου της Απτικής στο σύνολο των επισκέψεων από 16,2% το 2019 σε 22,3% το 2024 και 23,2% το 2025. Καθώς τα city breaks χαρακτηρίζονται από τη φύση τους από μικρότερη διάρκεια παραμονής σε σχέση με τον τουρισμό για «ήλιο και θάλασσα», η ενίσχυση του μεριδίου του συγκεκριμένου τύπου ταξιδιού αναπόφευκτα συνεισφέρει στην περαιτέρω μείωση της μέσης διάρκειας παραμονής σε εθνικό επίπεδο.

Η **ενίσχυση της ΜΔΠ** θα πρέπει να αποτελέσει κύριο στόχο. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋποθέτει την βελτίωση του τουριστικού προϊόντος ώστε οι τωρινές αγορές να επιμηκύνουν την παραμονή τους αλλά και να δημιουργηθούν ισχυρά κίνητρα για την προσέλκυση αγορών long haul που έχουν μεγαλύτερη διάρκεια παραμονής και δαπάνη.

Άλλες δομικές αλλαγές που παρατηρούνται είναι:

- Η σημαντική **αύξηση του μεριδίου των επαγγελματικών ταξιδιών** από 5% σε 7% του συνόλου, που προήλθε από αύξησή τους κατά +76% μεταξύ 2019 και 2025. Η τάση αυτή αντανάκλα τη σταδιακή εδραίωση της Ελλάδας ως προορισμού **MICE** και σηματοδοτεί τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης με τη δημιουργία εθνικού σχεδίου MICE που θα περιλαμβάνει και την ανάπτυξη Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στην Αθήνα.

- Η σημαντική **ενίσχυση της κρουαζιέρας**, από μισό δισ. ευρώ έσοδα το 2019 σε ένα δισ. ευρώ το 2024 και το 2025, πιθανότατα λόγω αύξησης των απευθείας αεροπορικών συνδέσεων του ΔΑΑ με τις ΗΠΑ.
- Περαιτέρω **ενίσχυση του μεριδίου των τουριστών που έρχονται αεροπορικά** (73,2% το 2024 και 2025) σε σχέση με την προ-Covid εποχή (66,1% το 2019), έχοντας αύξηση +5,6% έναντι του 2024 και +34,2% έναντι του 2019. Αντίθετα οι οδικώς εισερχόμενοι παρουσιάζουν οριακή αύξηση (+0,8%) έναντι του 2019, με αποτέλεσμα το μερίδιό τους στις αφίξεις να έχει μειωθεί από 30,6% το 2019 σε 25,4% το 2025. Λόγω της σημαντικά υψηλότερης ΜΚΔ των αεροπορικά εισερχομένων (733 ευρώ) έναντι των οδικώς εισερχομένων (190 ευρώ), τα αντίστοιχα μερίδια στις εισπράξεις είναι 90,2% και 8,1%.
- Αξιοσημείωτη είναι η **αύξηση της ΜΔΔ των οδικώς εισερχομένων** μεταξύ 2019 και 2025 κατά +55,3%, αντανakλώντας κατά πάσα πιθανότητα τις θετικές εξελίξεις στις οικονομίες των όμορων χωρών.
- **Μείωση της εποχικότητας**, καθώς το Γ' τρίμηνο πλέον αντιπροσωπεύει το 52,4% των αφίξεων, 52,9% των διανυκτερεύσεων και το 52,5% των εισπράξεων έναντι 56,0%, 58,5% και 59,3% αντίστοιχα το 2019. Παρά τη βελτίωση αυτή, **η εποχικότητα παραμένει πολύ έντονη**. Τις μειώσεις του μεριδίου του Γ' τριμήνου κέρδισε κατά κύριο λόγο το Δ' τρίμηνο και σε μικρότερο βαθμό το Β' και το Α' τρίμηνο. Στην άμβλυνση της εποχικότητας συμβάλλει η υπερβολική ζέστη το καλοκαίρι λόγω κλιματικής αλλαγής, σε συνδυασμό με τις δημογραφικές αλλαγές και συγκεκριμένα την γήρανση του πληθυσμού και τον μειωμένο αριθμό οικογενειών με παιδιά που δεσμεύονται από τις σχολικές διακοπές του καλοκαιριού.
- Ενδιαφέρουσα εξέλιξη είναι η **υπεροχή πλέον, και μάλιστα με σημαντική διαφορά, του Β' τριμήνου έναντι του Γ' και στους τρεις δείκτες που υποδηλώνουν την αξία του τουριστικού προϊόντος**: η ΜΔΔ του Β' τριμήνου ανέρχεται σε 103 ευρώ έναντι 96 του Γ', η ΜΔΠ σε 6,6 και 6,2 και η ΜΚΔ σε 684 ευρώ έναντι 596 αντίστοιχα. Το στοιχείο αυτό δείχνει τις προοπτικές που υπάρχουν για τον εισερχόμενο τουρισμό με την ενίσχυση των ροών και κατά το Β' τρίμηνο που θα οδηγήσει και σε περαιτέρω μείωση της εποχικότητας..
- Το **Δ' τρίμηνο** έχει παρόμοια ΜΔΔ με το Γ' τρίμηνο αλλά υστερεί σε ΜΔΠ (και άρα και σε ΜΚΔ) κατά 10%. Θα πρέπει συνεπώς να υπάρξει στόχευση για επιμήκυνση της ΜΔΠ κατά το Δ' τρίμηνο.

Αναφορικά με τις **Περιφέρειες, διευρύνεται η διαφορά μεταξύ των Τουριστικά Ανεπτυγμένων Περιφερειών και των υπολοίπων**. Το 2025 οι πέντε Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Κρήτη, Ν. Αιγαίο, Ιόνια Νησιά) είχαν το 83% του συνόλου των επισκέψεων, 88% των διανυκτερεύσεων και 90% των εισπράξεων. Οι Περιφέρειες αυτές παρουσιάζουν υψηλότερο ρυθμό αύξησης Εισπράξεων (+10,0% έναντι 2024) έναντι των Λοιπών (+7,6%) παρά το ότι η εικόνα στις Επισκέψεις είναι η αντίστροφη (+5,7% έναντι +7,9%), λόγω αύξησης της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (ΜΔΕ) στις αναπτυγμένες Περιφέρειες (+4,1%) έναντι οριακής μείωσης στις Λοιπές (-0,3%). Αντίστοιχα, παρουσιάζουν και μικρή αύξηση των Διανυκτερεύσεων (+1,7%) έναντι μείωσης (-4,5%) στις Λοιπές Περιφέρειες λόγω σημαντικά μικρότερης μείωσης της ΜΔΠ (-3,8% έναντι -11,5%). Εξετάζοντας τα στοιχεία ανά Περιφέρεια, οι σημαντικότερες μεταβολές είναι:

- Η **περαιτέρω ενίσχυση του μεριδίου του Νοτίου Αιγαίου και της Αττικής** σε Εισπράξεις (29% και 26%), καθιστώντας τις δυο αυτές Περιφέρειες «οδηγούς» της τουριστικής ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια υποδηλώνοντας της παροχή προϊόντος υψηλής αξίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Νότιο Αιγαίο έχει την υψηλότερη ΜΔΕ (869 Ευρώ) απ' όλες τις Περιφέρειες ενώ και της Αττικής (602 Ευρώ) υπερβαίνει την ΜΔΕ για το σύνολο της χώρας (541 Ευρώ), παρά το ότι έχει μικρότερη ΜΔΠ (5 έναντι 5,6 για το σύνολο των Περιφερειών).
- **Αντίθετη εικόνα παρουσιάζει η Κρήτη**, με μείωση εισπράξεων -5,0%, που έρχεται σε συνέχεια της μείωσης -12% το 2024 έναντι του 2023. Η μείωση αυτή, παρά την αύξηση επισκέψεων, οφείλεται σε μείωση των ΜΔΠ και ΜΔΔ. **Παρόμοια τάση παρατηρείται και στα Ιόνια Νησιά** (-4,1% εισπράξεις vs 2024, παρά την αύξηση επισκέψεων κατά +10,0% και διανυκτερεύσεων κατά +4,8%). Και οι δύο αυτές Περιφέρειες έχουν ΜΔΔ χαμηλότερη από την ΜΔΔ για το σύνολο της χώρας. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ανάγκη αναβάθμισης του προϊόντος των Περιφερειών αυτών, με στόχο την επιμήκυνση της διάρκειας παραμονής και την αναστροφή της τάσης μείωσης της ημερήσιας δαπάνης. Επιπλέον η επιδείνωση της απόδοσής τους, ενδεχομένως οφείλεται και στην κόπωση που παρουσιάζει η γερμανική αγορά (βλ. κατ.)

που διαχρονικά αντιπροσωπεύει περισσότερο από 25% των επισκεπτών της Κρήτης, ενώ στα Ιόνια Νησιά αύξησε το μερίδιό της από 11% προ πανδημίας COVID-19 σε 19% το 2025.

- **Σημαντική μείωση διανυκτερεύσεων παρουσιάζει και η Κεντρική Μακεδονία** (-8,6% έναντι του 2024, -30,5% έναντι του 2019), υποδηλώνοντας διαρθρωτικά προβλήματα ανταγωνιστικότητας παρά το ότι περιέχει μείγμα προορισμών city break (Θεσσαλονίκη) και παραθεριστικών (Χαλκιδική, Πιερία). Η μετατροπή ημερήσιων επισκεπτών σε επισκέπτες με διαμονή αποτελεί μέρος της αντιμετώπισης της μείωσης των διανυκτερεύσεων.
- **Σημαντική επιδείνωση των περισσότερων μεγεθών τους την περίοδο 2024-2025 παρουσίασαν οι Λοιπές Περιφέρειες** πλην των Τουριστικά Ανεπτυγμένων, επιτείνοντας τη διεύρυνση της γεωγραφικής ανισότητας. Κύρια αιτία ήταν γενικευμένη μείωση ΜΔΠ που συνολικά ανήλθε σε -7,5% με αποτέλεσμα η ΜΔΠ στις Περιφέρειες αυτές συνολικά να περιορίζεται σε 4,0 διανυκτερεύσεις, υποδηλώνοντας την άμεση ανάγκη ενίσχυσης του τουριστικού τους προϊόντος προκειμένου να γίνουν πιο δελεαστικές για τους επισκέπτες για μεγαλύτερη διάρκεια.

Αναφορικά με τις αγορές:

- **Οι δέκα μεγαλύτερες αγορές**, από πλευράς εισπράξεων, συνεισέφεραν το 2025, το 60,1% των αφίξεων, το 67,8% των διανυκτερεύσεων και το 66,5% των εισπράξεων. Από αυτές οι πέντε σημαντικότερες (Γερμανία, Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ, Γαλλία και Ιταλία), συνεισέφεραν το 43,7% των αφίξεων, το 54,2% των διανυκτερεύσεων και το 52,5% των εισπράξεων. Στις επόμενες πέντε αγορές από πλευράς εισπράξεων, υπάρχουν δυο παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές (Ολλανδία, Αυστρία), η Πολωνία, η Ρουμανία και η Τουρκία. Εν γένει, οι δέκα μεγαλύτερες αγορές παρουσίασαν αύξηση εισπράξεων (με εξαίρεση την Ολλανδία), αφίξεων (με εξαίρεση τη Γαλλία και την Πολωνία) και διανυκτερεύσεων (με εξαίρεση τις ΗΠΑ, την Γαλλία, την Ολλανδία και την Πολωνία).
- Αξιοσημείωτη είναι η **γεωγραφική διασπορά της ζήτησης**. Συγκεκριμένα, μετά τις δέκα μεγαλύτερες αγορές, όλες οι υπόλοιπες έχουν μερίδιο μικρότερο από 2,5% στις Εισπράξεις, ενώ οι δυο μεγαλύτερες αγορές έχουν μερίδιο σχεδόν 17% η κάθε μια. Το στοιχείο αυτό, εκτός από την απήχηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό της δυναμικής και της ανθεκτικότητας του ελληνικού τουρισμού, δίνοντας μεγάλη ευελιξία για την υποκατάσταση αγορών που για οποιοδήποτε λόγο παρουσιάζουν πρόβλημα κάποια χρονιά από άλλες που παρουσιάζουν ανθεκτικότητα ή δυναμισμό.
- **Η μεγαλύτερη μας αγορά, η γερμανική, παρουσιάζει σαφή σημάδια κόπωσης** με την ΜΚΔ να εμφανίζει συνεχή μείωση (-7,2% σε σχέση με το 2024 και -13,5% σε σχέση με το 2019), λόγω στασιμότητας της ΜΔΔ και μείωσης της ΜΔΠ. Έτσι, παρά την αύξηση των αφίξεων κατά +10,2% έναντι του 2024, η αύξηση των εισπράξεων περιορίστηκε σε μόλις +2,2% και, έναντι του 2019, κατά +47,8% και +27,9% αντίστοιχα.
- Σε ότι αφορά στην **αύξηση των εισπράξεων κατά 2,0 δισ.** το 2025 έναντι του 2024, την μεγαλύτερη συνεισφορά είχαν το **Ηνωμένο Βασίλειο** με αύξηση 582 εκατ. ή **28,9% της συνολικής αύξησης**, η **Τουρκία** με +169 εκατ. / **8,4%** και οι **ΗΠΑ** με +153 εκατ./ **7,6%**. Οι τρεις αυτές αγορές συνεισέφεραν το 44,8% της συνολικής αύξησης των εισπράξεων.

Συνοψίζοντας, στις **θετικές εξελίξεις** καταγράφονται:

- η **βελτίωση των συνολικών μεγεθών** αφίξεων, διανυκτερεύσεων και εισπράξεων το 2025,
- **καθώς και της ημερήσιας δαπάνης (ΜΔΔ)**, που αποτελεί σημαντική ένδειξη της αξίας του τουριστικού προϊόντος,
- η **σημαντική αύξηση της δραστηριότητας MICE** που αποτελεί σημάδι σταδιακής εδραίωσης της Ελλάδας ως προορισμού MICE αλλά και σηματοδοτεί τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης με τη δημιουργία και υλοποίηση εθνικού σχεδίου MICE που θα περιλαμβάνει και την ανάπτυξη Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στην Αθήνα.

- η **μείωση της εποχικότητας** το Β' και, το Δ' τρίμηνο, που δείχνουν τις προοπτικές που υπάρχουν από την ενίσχυση του εισερχόμενου τουρισμού τα τρίμηνα αυτά, ιδιαίτερα λόγω και της ταυτόχρονης βελτίωσης των δεικτών ΜΔΔ, ΜΔΠ και ΜΚΔ,
- η **εδραίωση της Αθήνας (Αττικής) και του Νοτίου Αιγαίου ως προορισμών υψηλής αξίας,**
- η **διασπορά των αγορών του ελληνικού τουρισμού** που αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό δυναμισμού και ανθεκτικότητάς του,
- η **σημαντική βελτίωση της αγοράς των ΗΠΑ,** που χαρακτηρίζεται από υψηλή ΜΚΔ.

Από την άλλη πλευρά, αναδεικνύονται και **σημαντικά ζητήματα** που χρήζουν αντιμετώπισης μέσω της βελτίωσης του προϊόντος, με στοχευμένες επεμβάσεις / επενδύσεις και αποτελεσματική διαχείριση των προορισμών. Τα κύρια ζητήματα αφορούν:

- την ανατροπή της **τάσης πτώσης ΜΔΠ** που πιέζει τη μεγιστοποίηση του οφέλους από την αυξημένη τουριστική ζήτηση. Απαιτείται εμπλουτισμός τουριστικού προϊόντος που να ενθαρρύνει μεγαλύτερες παραμονές, αλλά και υψηλότερη ΜΔΔ, οδηγώντας σε υψηλότερη ΜΚΔ. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να ενταχθεί και η μετατροπή μέρους των ημερήσιων επισκεπτών σε επισκέπτες με διανυκτέρευση. Δεδομένου ότι οι επισκέπτες αυτοί κατά κύριο λόγο επισκέπτονται τις συνοριακές Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου, η επίτευξη αυτού του στόχου θα ενισχύσει την ανάπτυξη των Περιφερειών αυτών,
- τη **στρατηγική επανατοποθέτηση της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων και της Κεντρική Μακεδονίας,** τριών Τουριστικά Ανεπτυγμένων Περιφερειών, προς υψηλότερα τμήματα αγοράς και νέες αγορές υψηλής δαπάνης, μέσω της αναβάθμισης του προϊόντος που προϋποθέτει τη ολοκληρωμένη διαχείρισή τους ως προορισμών και στοχευμένες επενδύσεις που θα ωθήσουν τους επισκέπτες να αυξήσουν την ημερήσια δαπάνη τους και την διάρκεια παραμονής τους,
- τη **στόχευση αγορών long haul** που αποτελούν αγορές υψηλής αξίας, λόγω μεγάλης διάρκειας παραμονής και υψηλής ημερήσιας δαπάνης
- την **περαιτέρω άμβλυνση της εποχικότητας** με αύξηση των ροών στο Β' και Δ' τρίμηνο. Ειδικά το Β' τρίμηνο πλέον έχει καλύτερους δείκτες ΜΔΔ, ΜΔΠ και ΜΚΔ από το Γ' τρίμηνο, γεγονός που ενισχύει τη σημασία ενίσχυσης των ροών το τρίμηνο αυτό,
- την **αξιοποίηση της κρουαζιέρας** προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, με μέτρα αύξησης της δαπάνης ανά αποβίβαση, μέσω της βελτίωσης της εμπορικής υποδομής των λιμένων αλλά και τουριστικών εμπειριών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης στα πλαίσια ολοκληρωμένης διαχείρισης προορισμών,
- την **χωρική επέκταση της τουριστικής δραστηριότητας** στις Περιφέρειες που δεν εντάσσονται στις Τουριστικά Ανεπτυγμένες, μέσω υποδομών πρόσβασης, προβολής και ανάπτυξης τοπικού προϊόντος μέσα από μια ολοκληρωμένη διαχείριση των εκάστοτε προορισμών,
- την **ενίσχυση της ακτοπλοϊκής ζήτησης,** καθώς οι ακτοπλοϊκώς εισερχόμενοι τουρίστες έχουν υψηλή ΜΔΠ και ΜΚΔ. Επίσης, καθώς τα λιμάνια που συνδέουν την Ελλάδα με την Ιταλία είναι στην Ήπειρο και την Πελοπόννησο, η ενίσχυση αυτού του ρεύματος πιθανότατα θα ενισχύσει και τον στόχο της επέκτασης της τουριστικής δραστηριότητας και σε αυτές τις δυο Περιφέρειες που σήμερα υστερούν σε τουριστικές επιδόσεις, αν και διαθέτουν ισχυρούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους.

ΜΕΡΟΣ 2

Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2. Η Συνολική Εικόνα του Εισερχόμενου Τουρισμού

2.1 Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις, Εισπράξεις και Δείκτες (ΜΚΔ, ΜΔΔ, ΜΔΠ)

Το 2025 ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα (χωρίς κρουαζιέρα) κατέγραψε νέο ιστορικό ρεκόρ σε αφίξεις (37.981 χιλ./ +5,6% σε σχέση με το 2024), εισπράξεις (22.607 εκατ. € / +9,8%) και διανυκτερεύσεις (233.145 χιλ. / +0,9%), συνεχίζοντας την ανοδική τάση που ξεκίνησε μετά την πανδημία Covid.

Σε σχέση με το 2019, τελευταίο έτος αναφοράς πριν την πανδημία COVID-19, οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά +21% και οι εισπράξεις κατά +28%, με ταυτόχρονη βελτίωση των δεικτών δαπάνης. Από την άλλη πλευρά, λόγω διαρκούς μείωσης της ΜΔΠ, που σε σχέση με το 2019 ανήλθε σε -17% (από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 το 2025), είναι αξιοσημείωτη η σχετική σταθερότητα των διανυκτερεύσεων περί τα 230 εκατ. ετησίως, αν και -σε σχέση με το 2019- οι ξενοδοχειακές κλίνες αυξήθηκαν κατά 47,5 χιλιάδες / +5,5% και οι κλίνες βραχυχρόνιας μίσθωσης κατά 364,5 χιλιάδες / + 50,9%.¹ Η αύξηση της δυναμικότητας με σταθερή ζήτηση αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε μείωση των πληροτήτων των καταλυμάτων.

Λόγω σημαντικής αύξησης της ΜΔΔ στα 97 € (από 89€ το 2024 και 76 € το 2019) και παρά τη μείωση της ΜΔΠ, η ΜΚΔ έχει αυξηθεί στα 595 € από 573 € το 2024 (+3,9%) και 564 € το 2019 (+5,5%).

Πίνακας 1: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού 2019, 2023, 2024, 2025 (χωρίς κρουαζιέρα) και ποσοστιαίες μεταβολές γ-ο-γ 2025/2024 και 2025/2019

Μέγεθος / Δείκτες	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019
Αφίξεις (χιλ.)	31.348	32.735	35.951	37.981	+5,6%	+21,2%
Διανυκτερεύσεις (χιλ.)	232.464	227.938	231.038	233.145	+0,9%	+0,3%
Εισπράξεις (εκατ. €)	17.680	19.746	20.592	22.607	+9,8%	+27,9%
ΜΚΔ (€ / ταξίδι)	564	603	573	595	+3,9%	+5,5%
ΜΔΔ (€ / διανυκτέρευση)	76	87	89	97	+8,8%	+27,5%
ΜΔΠ (διανυκτερεύσεις)	7,4	7,0	6,4	6,1	-4,5%	-17,2%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Η ΜΔΔ (Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση) είναι ένας πολύ σημαντικός δείκτης αποδοτικότητας, καθώς αποτυπώνει την μέση αξία του προϊόντος, σε ημερήσια βάση. Το 2025 ανήλθε σε 97 ευρώ, με αύξηση 8,8% έναντι του 2024 (89 €) και 27,5% έναντι του 2019 (76 €). Η σημαντική αυτή βελτίωση, που υπερβαίνει τον πληθωρισμό της περιόδου 2019–2025 (+20% μεταξύ Ιουλίου 2019 και Ιουλίου 2025), αντανακλά τόσο την ανοδική τάση στις τελικές τιμές – μέρος της οποίας οφείλεται και στο Τέλος Ανθεκτικότητας, όσο και την τάση προσέλκυσης τουριστών υψηλότερης δαπάνης.

Παράλληλα, συνεχίζεται η πολυετής τάση μείωσης της ΜΔΠ: από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 το 2023, 6,4 το 2024 και 6,1 το 2025. Η τάση αυτή πιθανώς αντανακλά συνδυασμό παραγόντων, όπως τις οικονομικές συνθήκες στις αγορές, τη μεταβαλλόμενη σύνθεση με αύξηση τουριστών από κοντινές χώρες, τη διεύρυνση του city break τουρισμού στην Αθήνα, αλλά και μείωση της ΜΔΠ λόγω αυξημένης ΜΔΔ.

Ως αποτέλεσμα, η ΜΚΔ ανήλθε σε 595 ευρώ το 2025, παρουσιάζοντας αύξηση 3,9% έναντι του 2024 (573 €), ανακάμπτοντας μετά τη μείωση του 2024 έναντι του 2023 (603 €). Σε σχέση με το 2019 (564 €) η ΜΚΔ είναι υψηλότερη κατά 5,5%, αύξηση αισθητά χαμηλότερη από τον πληθωρισμό – λόγω της μειωμένης ΜΔΠ και σε αντίθεση με την αύξηση της ΜΔΔ.

¹ Πηγή: ΞΕΕ και Lighthouse αντίστοιχα – επεξεργασία INSETE Intelligence. Τα στοιχεία για την βραχυχρόνια μίσθωση είναι για τον μήνα αιχμής, τον Αύγουστο.

Συμπερασματικά, η αύξηση των εισπράξεων οφείλεται στην αύξηση των αφίξεων και της ΜΔΔ. Από την άλλη πλευρά η διαρκής μείωση της ΜΔΠ υποδηλώνει την ανάγκη βελτίωσης και ενίσχυσης του τουριστικού προϊόντος ώστε αφενός να ενισχυθεί το value-for-money ενόψει της αυξημένης ΜΔΔ και αφετέρου να δημιουργηθούν κίνητρα στους ταξιδιώτες να επιμηκύνουν την παραμονή τους.

Η κρουαζιέρα μετά την πανδημία COVID-19 παρουσίασε εκρηκτική αύξηση, που συνεχίστηκε με πιο ήπιους ρυθμούς το 2025, ιδιαίτερα στις εισπράξεις που ήταν περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2024. Η αύξηση μετά την πανδημία (υπερδιπλάσια σε αφίξεις και έσοδα και σχεδόν τριπλάσια σε διανυκτερεύσεις) πιθανότατα οφείλεται στην πολύ μεγάλη αύξηση απευθείας συνδέσεων με τις ΗΠΑ που αποτελούν τη σημαντικότερη αγορά κρουαζιέρας παγκοσμίως. Η αύξηση αυτή συνοδεύτηκε και από μια σημαντική αύξηση στην ΜΔΠ, ενώ η ΜΔΔ υποχώρησε. Ως αποτέλεσμα η ΜΚΔ αρχικά (2023) αυξήθηκε αλλά στη συνέχεια παρουσιάζει πτωτική τάση. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2025 η ΜΔΔ της κρουαζιέρας (88 ευρώ) υποχώρησε για πρώτη φορά κάτω από την αντίστοιχη του εισερχόμενου τουρισμού (97 ευρώ) – βλ. Πιν. 1. Στο κεφάλαιο 6 παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία για τις αφίξεις κρουαζιερόπλοιων και αποβιβάσεις επιβατών ανά Περιφέρεια.

Πίνακας 2: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες Κρουαζιέρας 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές γ-ο-γ 2025/2024 και 2025/2019

Μέγεθος / Δείκτες	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019
Αφίξεις (χιλ.)	2.656	3.348	4.743	5.331	12,4%	100,7%
Διανυκτερεύσεις (χιλ.)	4.084	8.334	9.779	11.528	17,9%	182,3%
Εισπράξεις (εκατ. €)	499	847	1.001	1.020	1,9%	104,4%
ΜΚΔ (€ / ταξίδι)	188	253	211	191	-9,3%	1,8%
ΜΔΔ (€ / διανυκτέρευση)	122	102	102	88	-13,6%	-27,6%
ΜΔΠ (διανυκτερεύσεις)	1,5	2,5	2,1	2,2	4,9%	40,6%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Συνυπολογιζόμενης και της κρουαζιέρας, οι αφίξεις το 2025 ανήλθαν σε 43,3 εκατ., οι διανυκτερεύσεις σε 244,7 εκατ. και οι εισπράξεις σε 23,6 δισ. ευρώ. Σε σχέση με το 2019, ο κύριος όγκος των αυξήσεων αφίξεων και εισπράξεων προήλθε από τον «παραδοσιακό» τουρισμό, ενώ των διανυκτερεύσεων από την κρουαζιέρα.

Πίνακας 3: Συνολικά Μεγέθη (με Κρουαζιέρα) 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές γ-ο-γ 2025/2024 και 2025/2019

Εισπράξεις	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019
Αφίξεις χωρίς κρουαζιέρα (χιλ.)	31.348	32.735	35.951	37.981	5,6%	21,2%
Αφίξεις κρουαζιέρας (χιλ.)	2.656	3.348	4.743	5.331	12,4%	100,7%
Σύνολο αφίξεων (χιλ.)	34.004	36.083	40.694	43.312	6,4%	27,4%
Διανυκτ/σεις χωρίς κρουαζιέρα (χιλ.)	232.464	227.938	231.038	233.145	0,9%	0,3%
Διανυκτ/σεις κρουαζιέρας (χιλ.)	4.084	8.334	9.779	11.528	17,9%	182,3%
Σύνολο διανυκτερεύσεων (χιλ.)	236.548	236.272	240.817	244.673	1,6%	3,4%
Εισπράξεις χωρίς κρουαζιέρα (εκατ. €)	17.680	19.746	20.592	22.607	9,8%	27,9%
Εισπράξεις κρουαζιέρας (εκατ. €)	499	847	1.001	1.020	1,9%	104,4%
Σύνολο εισπράξεων (εκατ. €)	18.179	20.594	21.592	23.627	9,4%	30,0%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

2.2 Σκοπός Ταξιδιού

Η ανάλυση των εισπράξεων ανά σκοπό ταξιδιού (Πίνακας 3) αναδεικνύει τη συντριπτική κυριαρχία του τουρισμού αναψυχής, ο οποίος — συμπεριλαμβανομένης της κρουαζιέρας — αντιπροσωπεύει περίπου το 87% του συνόλου και ο οποίος είχε σημαντική αύξηση το 2025 τόσο έναντι του προηγούμενου έτους (+9,8%), όσο και έναντι της προ-Covid περιόδου (+30%). Αξιοσημείωτη είναι η σταθερή αύξηση του επαγγελματικού τουρισμού: από 895 εκατ. ευρώ το 2019 σε 1.578 εκατ. ευρώ το 2025 (+76,3% έναντι +27,6% του τουρισμού αναψυχής), με μερίδιο που ανέρχεται πλέον στο 7% των συνολικών εισπράξεων (από 5% το 2019). Η τάση αυτή αντανακλά τη σταδιακή εδραίωση της Ελλάδας ως προορισμού MICE αλλά και τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης με τη δημιουργία και υλοποίηση εθνικού σχεδίου MICE που θα περιλαμβάνει και την ανάπτυξη Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στην Αθήνα.

Πίνακας 4: Εισπράξεις ανά Σκοπό Ταξιδιού 2019, 2023, 2024, 2025 (εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης κρουαζιέρας)

Σκοπός Ταξιδιού	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019	Μερίδιο 2025
Προσωπικοί λόγοι	17.284	19.495	20.195	22.049	+9,2%	+27,6%	93%
Αναψυχή (περ/ται. κρουαζιέρα)	15.879	18.101	18.803	20.647	+9,8%	+30,0%	87%
Επίσκεψη οικογένειας / φίλων	807	911	959	1.029	+7,3%	+27,6%	4%
Σπουδές	265	162	203	171	-15,8%	-35,4%	1%
Λόγοι υγείας	59	37	31	20	-34,8%	-66,0%	0,1%
Λοιποί λόγοι	275	285	199	182	-8,7%	-34,0%	1%
Επαγγελματικοί λόγοι	895	1.098	1.398	1.578	+12,9%	+76,3%	7%
ΣΥΝΟΛΟ (περ/ται κρουαζιέρα)	18.179	20.594	21.592	23.627	+9,4%	+30,0%	100%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE. Σημ.: Η «Αναψυχή» περιλαμβάνει κρουαζιέρα.

2.3 Ημερήσιοι Ταξιδιώτες

Το 2025, επισκέφθηκαν την Ελλάδα 3,5 εκατ. ημερήσιοι ταξιδιώτες, δηλαδή ταξιδιώτες χωρίς διανυκτέρευση, δημιουργώντας έσοδα 332 εκατ. ευρώ — ή 94 ευρώ εισπραξη ανά επίσκεψη κατά μέσο όρο. Τα μεγέθη αυτά αντιστοιχούν στο 9,3% του συνόλου αφίξεων (με και χωρίς διανυκτέρευση) αλλά οι εισπράξεις μόλις στο 1,5%. Περισσότερο από το 90% του συνόλου των ημερήσιων επισκεπτών προέρχεται από τις τέσσερις γειτονικές χώρες, δηλαδή τη Βόρεια Μακεδονία (1.506 χιλ., 43% του συνόλου), τη Βουλγαρία (997 χιλ., 28%), την Αλβανία (490 χιλ., 14%) και την Τουρκία (228 χιλ., 6%). Ακόμα, οι ημερήσιοι ταξιδιώτες αντιπροσωπεύουν το 82% του συνόλου των ταξιδιωτών από τη Β. Μακεδονία, το 44% από τη Βουλγαρία, το 38% από την Αλβανία και το 15% από την Τουρκία. Ακολουθεί με 3% η Γαλλία και με 2% η Ιταλία και η Κύπρος αντίστοιχα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το αντίστοιχο ποσοστό είναι μικρότερο του 1%. Επίσης, ως αναμένεται, η ΜΚΔ των ημερήσιων ταξιδιωτών είναι σημαντικά μικρότερη από την αντίστοιχη ΜΚΔ για τους επισκέπτες συνολικά από την εκάστοτε χώρα, με εξαίρεση τους ταξιδιώτες από την Κύπρο για τους οποίους ισχύει το ανάποδο, καθώς ο μικρός αριθμός ημερήσιων επισκεπτών (10 χιλ.) συχνά επισκέπτεται την Αθήνα για ψώνια και νυχτερινή διασκέδαση.

Πίνακας 5: Ημερήσιοι Ταξιδιώτες 2025 — Κυριότερες Χώρες Προέλευσης

Χώρα Προέλευσης	Ημ. Επ. Αφίξεις (χιλ.)	Μερίδιο	Σύνολο Αφίξεων (χιλ.)	% Αφ. Ημ. Επ. / Σύνολο	Ημ. Επ. Εισπράξεις (εκατ. €)	Σύνολο Εισπράξεων (εκ. €)	% Εισπρ. Ημ. Επ. / Σύνολο	Ημ. Επ. ΜΚΔ (€)	Σύνολο ΜΚΔ (€)
Βόρεια Μακεδονία	1.506	43%	1.836	82%	76,7	116,5	65,9%	51	63
Βουλγαρία	997	28%	2.282	44%	55,4	254,2	21,8%	56	111
Αλβανία	490	14%	1.292	38%	68,4	428,9	15,9%	140	332
Τουρκία	228	6%	1.497	15%	30,7	604,3	5,1%	135	404
Γαλλία	64	2%	1.983	3%	6,4	1.330,1	0,5%	101	671
Ιταλία	50	1%	2.200	2%	16,3	1.285,7	1,3%	325	584
Γερμανία	49	1%	5.951	0,8%	13,3	3.784,7	0,4%	269	636
Ην. Βασίλειο	14	0%	4.893	0,3%	6,4	3.741,6	0,2%	440	765
Ρουμανία	9	0%	1.551	0,6%	1,2	564,0	0,2%	126	364
Κύπρος	10	0%	569	2%	7,9	337,9	2,3%	782	594
Λοιπές	118	3%	13.926	0,9%	49,7	10.159	0,5%	420	730
ΣΥΝΟΛΟ	3.535	100%	37.981	9,3%	332,3	22.607	1,5%	94	595

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ. Σημ.: «N/A» = η ΤΓΕ δεν δημοσιεύει ξεχωριστά αφίξεις overnight για τη συγκεκριμένη χώρα.

Συνολικά διαπιστώνουμε ότι οι ημερήσιοι ταξιδιώτες αντιπροσωπεύουν πλέον ένα αρκετά υψηλό ποσοστό (9,3%) του συνόλου των ταξιδιωτών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των εισπράξεων περιορίζεται σε 1,5% λόγω της φύσης της επίσκεψης χωρίς διαμονή. Αξιοσημείωτο είναι ότι η ΜΚΔ των ημερήσιων επισκεπτών (€94), που ουσιαστικά είναι ημερήσια δαπάνη, είναι σχεδόν ταυτόσημη με την ΜΔΔ για το σύνολο των επισκεπτών της χώρας (€97). Δηλαδή, με όρους ημερήσιας δαπάνης, οι ημερήσιοι ταξιδιώτες είναι ισότιμοι με αυτούς που διανυκτερεύουν και θα ήταν σκόπιμο να αυξηθεί η ελκυστικότητα των προορισμών που επισκέπτονται προκειμένου να διανυκτερεύουν. Μάλιστα, στις συνοριακές Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας που δέχονται μεγάλο όγκο των επισκεπτών αυτών, η ΜΚΔ των ημερήσιων επισκεπτών (94 ευρώ) είναι σημαντικά υψηλότερη από τις αντίστοιχες ΜΔΔ (70, 57 και 72 ευρώ).

Στον πίνακα 5 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των συνολικών μεγεθών των ημερήσιων επισκεπτών και συγκρίνεται η ΜΚΔ τους με την ΜΔΔ συνολικά. Παρατηρούμε ότι μετά την πανδημία του κορωνοϊού υπήρξε μια σημαντική αύξηση άνω του 50% των ημερήσιων επισκεπτών που οδήγησε σε αύξηση του ποσοστού τους επί του συνόλου από 7,5% το 2019 σε 9,0% ή περισσότερο μετά το 2023, με μια ταυτόχρονη μείωση της μέσης δαπάνης τους (από 65% μεγαλύτερη το 2019 σε μικρότερη από οριακά έως -10,5% μετά το 2023).

Πίνακας 6: Εξέλιξη μεγεθών Ημερήσιων Ταξιδιωτών, 2019, 2023, 2024, 2025

Αφίξεις (σε χιλ.)	2019	2023	2024	2025
Ημερήσιοι	2.355	2.948	3.386	3.535
Σύνολο	31.348	32.735	35.951	37.981
% ημερήσιων	7,5%	9,0%	9,4%	9,3%

Εισπράξεις (σε εκατ. €)	2019	2023	2024	2025
Ημερήσιοι	295	255	270	332
Σύνολο	17.680	19.746	20.592	22.607
% ημερήσιων	1,7%	1,3%	1,3%	1,5%

ΜΚΔ Ημερήσιοι & ΜΔΔ Συνολικά	2019	2023	2024	2025
ΜΚΔ Ημερήσιοι	125	86	80	94
ΜΔΔ Συνολικά	76	87	89	97
%Δ (ΜΚΔ Ημερήσιοι / ΜΔΔ συνολικά)	64,6%	-0,2%	-10,5%	-3,1%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να υπολογίσουμε και την εξέλιξη Αφίξεων και Εισπράξεων αλλά και της ΜΚΔ χωρίς ημερήσιους επισκέπτες. Μετά το 2023 η ΜΚΔ των επισκεπτών με διαμονή είναι μεγαλύτερη κατά ~8,5 έως 9,0% σε σχέση με την ΜΚΔ συνολικά, έναντι +6,3% το 2019.

Πίνακας 7: Εξέλιξη Αφίξεων, Εισπράξεων και ΜΚΔ χωρίς ημερήσιους επισκέπτες, 2019, 2023, 2024, 2025

Αφίξεις και Εισπράξεις χωρίς ημερήσιους (σε χιλ.)	2019	2023	2024	2025
Αφίξεις	28.994	29.787	32.566	34.446
Εισπράξεις	17.385	19.491	20.322	22.275
ΜΚΔ	600	654	624	647
ΜΚΔ περ/νων ημερήσιων	564	603	573	595
ΜΚΔ χωρίς ημερήσιους / ΜΚΔ συνολικά	106,3%	108,5%	108,9%	108,6%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

2.4 Μεταφορικό Μέσο

Η ανάλυση των αφίξεων, διανυκτερεύσεων και εισπράξεων ανά μεταφορικό μέσο αναδεικνύει την κυριαρχία του αεροπλάνου, με μερίδια 73,2% στις αφίξεις και 90,2% στις εισπράξεις το 2025. Οι αεροπορικές αφίξεις ανήλθαν σε 27.793 χιλ. (+5,6% vs 2024, +34,2% vs 2019), αντανακλώντας την ελκυστικότητα της Ελλάδας ως προορισμό και τη συνεχή ανάπτυξη της αεροπορικής συνδεσιμότητας. Οι οδικές αφίξεις (9.661 χιλ., +6,9% vs 2024) αποτελούν το 25,4% του συνόλου, ενώ οι ακτοπλοϊκές αφίξεις συνεχίζουν τη μακροχρόνια πτωτική τους τάση (-11,1% vs 2024, -50,0% vs 2019) με μερίδιο αφίξεων που έχει περιοριστεί στο 1,4% από 3,3% το 2019.

Ως προς τις εισπράξεις, αυξήθηκαν οι εισπράξεις από τους εισερχόμενους αεροπορικούς κατά +9,1% το 2025 (20.384 εκατ. €), ενώ αξιοσημείωτη είναι η ισχυρή αύξηση των εισπράξεων από τους εισερχόμενους οδικώς (+24,5% vs 2024, κυρίως λόγω της αύξησης των αφίξεων και της ΜΔΔ). Η ακτοπλοϊκή οδός συνεχίζει να χάνει έδαφος και σε εισπράξεις (-11,8% vs 2024).

Πίνακας 8: Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις και Εισπράξεις ανά Μεταφορικό Μέσο, 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές γ-ο-γ 2025/2024 και 2025/2019

Μεταφορικό Μέσο	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019
ΑΦΙΞΕΙΣ (χιλ.)						
Αεροπορικός	20.709	23.788	26.322	27.793	+5,6%	+34,2%
Οδικός	9.589	8.296	9.037	9.661	+6,9%	+0,8%
Ακτοπλοϊκός	1.044	646	587	522	-11,1%	-50,0%
Σιδηροδρομικός	6	5	5	5	-0,5%	-18,6%
Σύνολο	31.348	32.735	35.951	37.981	+5,6%	+21,2%
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (χιλ.)						
Αεροπορικός	181.662	192.845	198.903	202.072	+1,6%	+11,2%
Οδικός	38.197	26.916	25.037	25.442	+1,6%	-33,4%
Ακτοπλοϊκός	12.582	8.172	7.093	5.625	-20,7%	-55,3%
Σιδηροδρομικός	23	6	6	7	+19,0%	-71,0%
Σύνολο	232.464	227.938	231.038	233.145	+0,9%	+0,3%
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (εκατ. €)						
Αεροπορικός	15.240	17.889	18.679	20.384	+9,1%	+33,8%
Οδικός	1.777	1.365	1.477	1.838	+24,5%	+3,4%
Ακτοπλοϊκός	662	492	436	384	-11,8%	-41,9%
Σιδηροδρομικός	0,9	0,4	0,5	0,7	+29,1%	-25,6%
Σύνολο	17.680	19.746	20.592	22.607	+9,8%	+27,9%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

Η σύγκριση των μεριδίων ανά μεταφορικό μέσο (Πίνακας 8) αναδεικνύει χαρακτηριστικές ασυμμετρίες μεταξύ τους:

Το αεροπλάνο παρουσιάζει σταθερά αυξανόμενα μερίδια και στα τρία βασικά μεγέθη: από 66,1% το 2019 σε 73,2% στις αφίξεις, από 78,1% σε 86,7% στις διανυκτερεύσεις και από 86,2% σε 90,2% στις εισπράξεις. Χαρακτηριστικό της κατηγορίας είναι ότι το μερίδιο διανυκτερεύσεων (86,7%) υπερβαίνει το μερίδιο αφίξεων (73,2%), αντανακλώντας τη σχετικά υψηλότερη ΜΔΠ των αεροπορικών ταξιδιωτών έναντι των οδικών εισερχόμενων (βλ. κατ.).

Πίνακας 9: Μεριδίο Αφίξεων και Εισπράξεων ανά Μεταφορικό Μέσο (%), 2019, 2023, 2024, 2025

Μεταφορικό Μέσο	2019	2023	2024	2025
Μεριδίο στις Αφίξεις (%)				
Αεροπορικώς	66,1%	72,7%	73,2%	73,2%
Οδικώς	30,6%	25,3%	25,1%	25,4%
Ακτοπλοϊκώς	3,3%	2,0%	1,6%	1,4%
Σιδηροδρομικώς	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Μεριδίο στις Διανυκτερεύσεις (%)				
Αεροπορικώς	78,1%	84,6%	86,1%	86,7%
Οδικώς	16,4%	11,8%	10,8%	10,9%
Ακτοπλοϊκώς	5,4%	3,6%	3,1%	2,4%
Σιδηροδρομικώς	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Μεριδίο στις Εισπράξεις (%)				
Αεροπορικώς	86,2%	90,6%	90,7%	90,2%
Οδικώς	10,1%	6,9%	7,2%	8,1%
Ακτοπλοϊκώς	3,7%	2,5%	2,1%	1,7%
Σιδηροδρομικώς	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Το μερίδιο των ακτοπλοϊκώς εισερχόμενων εμφανίζει διαρκή μείωση και στα τρία βασικά μεγέθη. Αξιοσημείωτο είναι ότι η απώλεια μεριδίου διανυκτερεύσεων (-3,0 π.μ., από 5,4% σε 2,4%) υπερβαίνει εκείνη των αφίξεων (-1,9 π.μ., από 3,3% σε 1,4%) — αντανάκλαση της μείωσης ΜΔΠ (βλ. κατ.). Παρά την υποχώρηση, η κατηγορία εξακολουθεί το μερίδιο διανυκτερεύσεων (2,4%) είναι υψηλότερο των αφίξεων (1,4%), πιθανόν καθώς μέρος των τουριστών που εισέρχονται ακτοπλοϊκώς φέρνουν το αυτοκίνητό τους / caravan με ferry και περιηγούνται / παραμένουν σημαντικά μεγαλύτερο χρόνο από τον μέσο όρο.

Οι οδικώς εισερχόμενοι εμφανίζουν σημαντική ασυμμετρία στα μερίδια αφίξεων (25,4%), που είναι υπερδιπλάσιο του μεριδίου διανυκτερεύσεων (10,9%) και υπερτριπλάσιο του μεριδίου εισπράξεων (8,1%). Η εικόνα αυτή αντικατοπτρίζει τη χαμηλή ΜΔΠ (2,6 διανυκτερεύσεις) και ΜΚΔ (€190) της κατηγορίας (βλ. κατ.) — αποτέλεσμα της κυριαρχίας των αγορών των όμορων κρατών, που είναι χαμηλής δαπάνης, και των ημερήσιων ταξιδιωτών. Σε σχέση με το 2019, το μερίδιο των οδικώς εισερχομένων έχει μειωθεί -5,5 π.μ. στις διανυκτερεύσεις, έναντι -5,2 π.μ. στις αφίξεις, υποδηλώνοντας περαιτέρω συντόμευση της ΜΔΠ αυτής της κατηγορίας.

Πίνακας 10: Δείκτες ΜΚΔ, ΜΔΔ και ΜΔΠ ανά Μεταφορικό Μέσο, 2019, 2023, 2024, 2025 και ποσοστιαίες μεταβολές y-o-y 2025/2024 και 2025/2019

Δείκτης / Μεταφορικό Μέσο	2019	2023	2024	2025	%Δ 2025/2024	%Δ 2025/2019
ΜΔΔ — Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (€ / διανυκτέρευση)						
Αεροπορικός	84	93	94	101	+7,4%	+20,2%
Οδικός	47	51	59	72	+22,5%	+55,3%
Ακτοπλοϊκός	53	60	61	68	+11,2%	+29,9%
Σιδηροδρομικός	39	77	93	100	+8,5%	+156,8%
Σύνολο	76	87	89	97	+8,8%	+27,5%
ΜΔΠ — Μέση Διάρκεια Παραμονής (διανυκτερεύσεις / ταξίδι)						
Αεροπορικός	8,8	8,1	7,6	7,3	-3,8%	-17,1%
Οδικός	4,0	3,2	2,8	2,6	-4,9%	-33,9%
Ακτοπλοϊκός	12,1	12,6	12,1	10,8	-10,8%	-10,6%
Σιδηροδρομικός	3,6	1,1	1,1	1,3	+19,5%	-64,4%
Σύνολο	7,4	7,0	6,4	6,1	-4,5%	-17,2%
ΜΚΔ — Μέση Κατά Κεφαλή Δαπάνη (€ / ταξίδι)						
Αεροπορικός	736	752	710	733	+3,4%	-0,3%
Οδικός	185	164	163	190	+16,4%	+2,6%
Ακτοπλοϊκός	634	762	742	736	-0,8%	+16,1%
Σιδηροδρομικός	139	83	98	127	+29,7%	-8,5%
Σύνολο	564	603	573	595	+3,9%	+5,5%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INΣΕΤΕ

Αξιοσημείωτη είναι η βελτίωση της ΜΔΔ, ιδιαίτερα έναντι του 2019, σε όλες τις κατηγορίες μεταφορικών μέσων, με ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς αύξησης για την οδική (+22,5% vs 2024 / +55,3% vs 2019) και την ακτοπλοϊκή οδό (+11,2% / +29,9%), υπερβαίνοντας και στις δύο κατηγορίες την -υψηλή- ποσοστιαία αύξηση στον αεροπορικός εισερχόμενο τουρισμό (+7,4% / +20,2%).

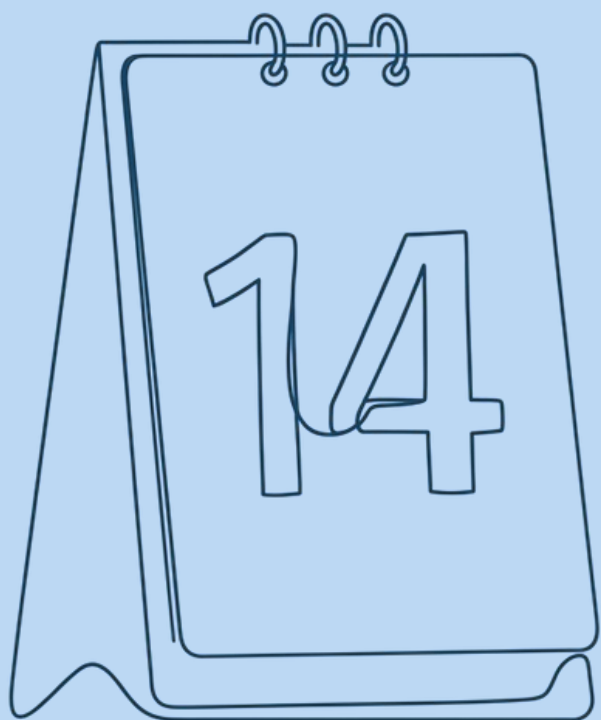
Αναφορικά με την ΜΔΠ, οι ακτοπλοϊκός εισερχόμενοι τουρίστες -που μεγάλο μέρος τους φέρνει και το αυτοκίνητό του με ferry – έχουν σημαντικά μεγαλύτερη μέση διάρκεια παραμονής (10,8 διανυκτερεύσεις), σε αντίθεση με τους οδικούς (2,6) και τους αεροπορικούς (7,3). Παρατηρείται γενικευμένη μείωση της ΜΔΠ σε όλους τους τρόπους μεταφοράς έναντι του 2019, με σημαντικότερη μείωση στους οδικούς ταξιδιώτες (-33,9%), γεγονός που πιθανώς αντανακλά την αυξημένη διείσδυση ημερήσιων ταξιδιωτών από γειτονικές χώρες (βλ. αν.).

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω μεταβολών, οι ταξιδιώτες που εισέρχονται ακτοπλοϊκώς παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη MKΔ (€736), ακολουθούμενοι από τους αεροπορικώς εισερχόμενους (€733 — οριακά χαμηλότερη λόγω μικρότερης ΜΔΠ). Αντίθετα, οι ταξιδιώτες που εισέρχονται οδικώς παρουσιάζουν χαμηλότερη MKΔ (€190). Σε ότι αφορά στις μεταβολές της MKΔ, την μεγαλύτερη αύξηση έναντι του 2024 παρουσιάζουν οι οδικώς εισερχόμενοι (+16,4%) που όμως έχουν μικρή μεταβολή έναντι του 2019 (+2,6%), ενώ την μεγαλύτερη αύξηση έναντι του 2019 έχουν οι εισερχόμενοι ακτοπλοϊκώς (+16,1%) που όμως έχουν οριακή μείωση (-0,8%) έναντι του 2024. Οι αεροπορικώς εισερχόμενοι έχουν μικρή αύξηση (+3,4%) έναντι του 2024 και οριακή μείωση έναντι του 2019 (-0,3%).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι θα πρέπει να εξεταστούν τρόποι ενίσχυσης της ζήτησης για μετάβαση ακτοπλοϊκώς, καθώς οι ακτοπλοϊκώς εισερχόμενοι τουρίστες έχουν υψηλή ΜΔΠ και MKΔ. Επίσης, καθώς τα λιμάνια που συνδέουν την Ελλάδα με την Ιταλία είναι στην Ήπειρο και την Πελοπόννησο, η ενίσχυση αυτού του ρεύματος πιθανότατα θα ενισχύσει και τον στόχο της επέκτασης της τουριστικής δραστηριότητας και σε αυτές τις δυο Περιφέρειες που σήμερα υστερούν σε τουριστικές επιδόσεις, αν και διαθέτουν ισχυρούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους

ΜΕΡΟΣ 3

ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ

3. Εποχικότητα

Η εποχικότητα παραμένει ένα από τα δομικά χαρακτηριστικά του ελληνικού τουρισμού που όμως παρουσιάζει σταδιακή άμβλυνση με επέκταση της σεζόν στο Β' και το Δ' τρίμηνο, καθώς και ενίσχυση του Α' τριμήνου που όμως εξακολουθεί να έχει χαμηλή συμμετοχή στην αγορά του εισερχόμενου τουρισμού (Πίνακας 10).

Πίνακας 11: Εποχικότητα — Κατανομή (%) ανά Τρίμηνο και Μέγεθος (χωρίς κρουαζιέρα)

Μέγεθος	2019				2023				2024				2025			
	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'
Αφίξεις	6,2%	23,8%	56,0%	14,0%	5,7%	25,0%	54,2%	15,1%	6,5%	25,8%	52,1%	15,5%	6,5%	24,3%	52,4%	16,8%
Διαν/σεις	5,1%	25,0%	58,5%	11,4%	4,9%	26,4%	55,7%	13,0%	6,2%	27,1%	52,7%	14,0%	5,7%	26,2%	52,9%	15,2%
Εισπράξεις	4,2%	25,5%	58,3%	11,1%	3,6%	26,4%	58,3%	11,7%	4,9%	27,0%	53,8%	14,3%	4,4%	28,0%	52,5%	15,1%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

Συγκεκριμένα, το Γ' τρίμηνο παραμένει κυρίαρχο και στα τρία μεγέθη, αλλά το μερίδιό του μειώνεται σταδιακά: από 56,0% το 2019 σε 52,4% το 2025 στις αφίξεις, από 58,5% σε 52,9% στις διανυκτερεύσεις και από 58,3% σε 52,5% στις εισπράξεις. Το Δ' τρίμηνο κερδίζει συνεχώς μερίδιο (+2,8 π.μ. σε αφίξεις vs 2019, +3,8 π.μ. σε διανυκτερεύσεις), ενδεικτικό παράτασης σεζόν. Ωστόσο, η συγκέντρωση στο Γ' τρίμηνο εξακολουθεί να υπερβαίνει το 50% της δραστηριότητας, ανεξαρτήτως μετρούμενου μεγέθους. Το Β' τρίμηνο εμφάνισε αυξημένα μερίδια σε όλα τα μεγέθη το 2023 και 2024 αλλά υποχώρησαν το 2025, με εξαίρεση τις εισπράξεις. Ενισχυμένο εμφανίζεται και το Α' τρίμηνο αλλά η συμμετοχή του παραμένει χαμηλή.

Πίνακας 12: ΜΚΔ, ΜΔΔ και ΜΔΠ ανά Τρίμηνο — 2019, 2023, 2024 και 2025 (χωρίς κρουαζιέρα)

Δείκτης	2019				2023				2024				2025			
	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Α'	Β'	Γ'	Δ'
ΜΚΔ (€)	380	604	597	445	382	636	649	469	430	599	591	528	405	684	596	536
ΜΔΔ (€)	62	78	77	74	64	87	91	78	70	89	91	91	75	103	96	97
ΜΔΠ (διανυκτ.)	6,1	7,8	7,8	6,0	6,0	7,4	7,2	6,0	6,1	6,7	6,5	5,8	5,4	6,6	6,2	5,6

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

Η ανάλυση των δεικτών δαπάνης αποκαλύπτει σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα τρίμηνα αλλά και αλλαγές στην κατάταξή τους. Η πλέον αξιοσημείωτη είναι η καλύτερη επίδοση του Β' τριμήνου σε όλους τους δείκτες. Το Β' τρίμηνο 2025 καταγράφει τη μεγαλύτερη ΜΚΔ (684 €/ταξίδι), υπερβαίνοντας και το Γ' τρίμηνο (596 €). Η διαφορά μάλιστα μεταξύ Β' και Γ' τριμήνου διευρύνθηκε σημαντικά υπέρ του πρώτου. Παρομοίως σημαντική είναι και η διαφορά της ΜΔΔ (€ 103 έναντι € 96) και ΜΔΠ (6,6 διανυκτερεύσεις έναντι 6,2) μεταξύ Β' και Γ' τριμήνου του 2025. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι, έστω και οριακά, η ΜΔΔ του Δ' τριμήνου (€ 97) υπερτερεί της ΜΔΔ του Γ' τριμήνου (€ 96), ενώ εξακολουθεί να υστερεί έναντι της ΜΔΠ (5,6 διανυκτερεύσεις έναντι 6,2 διανυκτερεύσεις).

Διαχρονικά, παρατηρείται αύξηση της ΜΔΔ και μείωση της ΜΔΠ σε όλα τα τρίμηνα, πλην της ΜΔΠ Α' τριμήνου που ενώ είχε διατηρηθεί σχετικά σταθερή παρουσίασε απότομη μείωση το 2025. Οι μεταβολές της ΜΔΠ πιθανώς οφείλονται στην αύξηση μεριδίου των ταξιδιών city breaks, όπως αποτυπώνονται στην μεγάλη αύξηση του μεριδίου της Αττικής σε όλα τα μεγέθη (βλ. κατ.) και στην αύξηση της ΜΔΔ. Στην άμβλυνση της εποχικότητας συμβάλλει η υπερβολική ζέστη το καλοκαίρι λόγω κλιματικής αλλαγής, σε συνδυασμό με τις δημογραφικές αλλαγές και συγκεκριμένα την γήρανση του πληθυσμού και τον μειωμένο αριθμό οικογενειών με παιδιά που δεσμεύονται από τις σχολικές διακοπές του καλοκαιριού.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω μεταβολών η ΜΚΔ παρουσιάζει αυξομειώσεις μεταξύ των ετών, με εξαίρεση το Δ' τρίμηνο που παρουσιάζει διαρκή αυξητική τάση, πιθανότατα λόγω επέκτασης της σεζόν.

ΜΕΡΟΣ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

4. Ανάλυση ανά Περιφέρεια

Ο εισερχόμενος τουρισμός παραμένει έντονα συγκεντρωμένος γεωγραφικά. Στην ανάλυση που ακολουθεί, οι 13 Περιφέρειες ομαδοποιούνται σε δύο κατηγορίες: «Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες» (Αττική, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη, Κεντρική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά) και «Λοιπές Περιφέρειες» (όλες οι υπόλοιπες). Για τις Περιφέρειες, αντί του δείκτη ΜΚΔ, χρησιμοποιείται ο δείκτης ΜΔΕ (Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη) καθώς ένας τουρίστας (που λογίζεται ως μια Άφιξη) μπορεί να επισκεφθεί πολλαπλές Περιφέρειες, δηλαδή να κάνει πολλές Επισκέψεις.

4.1 Επισκέψεις, Διανυκτερεύσεις, Εισπράξεις και ΜΔΔ, ΜΔΠ και ΜΔΕ

Πίνακας 13: Βασικά Μεγέθη και Δείκτες ανά Περιφέρεια 2025

Περιφέρεια	Επισκέψεις (χιλ.)	Επισκέψεις (Μερίδιο)	Διανυκτερεύσεις (χιλ.)	Διανυκτερεύσεις (Μερίδιο)	Εισπράξεις (εκατ. €)	Εισπράξεις (Μερίδιο)	ΜΔΠ (Διαν.)	ΜΔΔ (€)	ΜΔΕ (€)
Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες									
Αττική	9.705	23%	48.984	21%	5.838	26%	5,0	119	602
Νότιο Αιγαίο	7.623	18%	53.124	23%	6.625	29%	7,0	125	869
Κρήτη	6.351	15%	48.622	21%	4.343	19%	7,7	89	684
Κ. Μακεδονία	7.186	17%	28.353	12%	1.624	7%	3,9	57	226
Ιόνια Νησιά	3.777	9%	25.859	11%	1.902	8%	6,8	74	504
Υποσύνολο	34.642	83%	204.942	88%	20.332	90%	5,9	99	587
Λοιπές Περιφέρειες									
ΑΜΘ	2.157	5%	7.535	3%	528	2%	3,5	70	245
Ήπειρος	1.749	4%	3.577	2%	411	2%	2,0	115	235
Βόρειο Αιγαίο	224	1%	2.164	1%	144	1%	9,7	67	645
Πελοπόννησος	828	2%	5.774	2%	429	2%	7,0	74	518
Θεσσαλία	728	2%	3.612	2%	241	1%	5,0	67	331
Δυτ. Ελλάδα	666	2%	2.709	1%	235	1%	4,1	87	354
Στ. Ελλάδα	539	1%	2.215	1%	243	1%	4,1	110	451
Δ. Μακεδονία	217	1%	618	0%	45	0%	2,8	72	205
Υποσύνολο	7.108	17%	28.203	12%	2.275	10%	4,0	81	320
ΣΥΝΟΛΟ	41.749	100%	233.145	100%	22.607	100%	5,6	97	541

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

Οι **Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες** συγκεντρώνουν 34.642 χιλ. επισκέψεις (83% του συνόλου) με αύξηση +5,7% σε σχέση με το 2024, ενώ οι Λοιπές 7.108 χιλ. (17%) με αύξηση +7,9%.

Το Νότιο Αιγαίο παραμένει η πρώτη περιφέρεια σε **Εισπράξεις** (6.625 εκατ. €), ακολουθούμενο από την Αττική (5.838 εκατ. €) και την Κρήτη (4.343 εκατ. €).

Στις ίδιες θέσεις κατατάσσονται αυτές οι τρεις Περιφέρειες και στις **Διανυκτερεύσεις** (Ν. Αιγαίο, 53,1 εκατ., Αττική 49,0 εκατ. και Κρήτη 48,6 εκατ.).

Στις **Επισκέψεις** πρώτη είναι η Περιφέρεια της Αττικής (9,7 εκατ.), ακολουθούμενη από το Ν. Αιγαίο (7,6 εκατ.) και την Κ. Μακεδονία (7,2 εκατ.) που όμως λόγω χαμηλών δεικτών δαπάνης και διανυκτερεύσεων έχει την 5^η θέση στις εισπράξεις. Το σύνολο των επισκέψεων ανέρχεται σε 41.749 χιλ. έναντι 37.981 χιλ. αφίξεων, δηλαδή - κατά μέσο όρο – ο κάθε τουρίστας επισκέπτεται 1,1 Περιφέρειες.

Οι **Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες** συγκεντρώνουν 20.332 εκατ. € (90% του συνόλου). Λίγο χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται και στις Διανυκτερεύσεις (88% του συνόλου) ενώ το ποσοστό συγκέντρωσης των Επισκέψεων είναι 83%. Αντίστοιχα, η ΜΔΔ είναι οριακά υψηλότερη στις Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (€ 99 έναντι € 97) ενώ η ΜΔΠ είναι υψηλότερη κατά 0,3 διανυκτερεύσεις (5,9 έναντι 5,6).

Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (€ 125), Αττικής (€ 119), Ηπείρου (€ 115) και Στερεάς Ελλάδας (€ 110) καταγράφουν ΜΔΔ μεγαλύτερη από την ΜΔΔ σε εθνικό επίπεδο (€ 97).

Αντίστοιχα υψηλότερη ΜΔΠ του εθνικού μέσου όρου (5,6) καταγράφουν οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (9,7 διανυκτερεύσεις), Κρήτης (7,7), Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου (7,0) και Ιονίων Νήσων (6,8). Η Αττική, παρότι προορισμός city break, έχει 5 διανυκτερεύσεις ΜΔΠ, υψηλότερη από την Κεντρική Μακεδονία (3,9) που περιλαμβάνει και παραθεριστικούς προορισμούς, αλλά και από αρκετές άλλες Περιφέρειες.

Τέλος, ΜΔΕ υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου (€ 541) καταγράφουν το Νότιο Αιγαίο (€ 869), η Κρήτη (€ 684), το Βόρειο Αιγαίο (€ 645) και η Αττική (€ 602).

4.2 Μεταβολές Περιφερειακών Δεικτών

Πίνακας 14: Ποσοστιαίες μεταβολές βασικών μεγεθών και δεικτών Περιφερειών, 2025/ 2024

Περιφέρεια	Επισκέψεις	Διανυκτ.	Εισπράξεις	ΜΔΠ	ΜΔΕ	ΜΔΔ
Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες						
Αττική	+10,5%	+2,4%	+22,9%	-7,3%	+11,2%	+20,0%
Νότιο Αιγαίο	+0,8%	+3,6%	+16,5%	+2,8%	+15,6%	+12,4%
Κρήτη	+6,6%	+4,1%	-5,0%	-2,3%	-10,8%	-8,7%
Κεντρ. Μακεδονία	+2,2%	-8,6%	+9,3%	-10,6%	+6,9%	+19,6%
Ιόνια Νησιά	+10,0%	+4,8%	-4,1%	-4,8%	-12,8%	-8,5%
Υποσύνολο	+5,7%	+1,7%	+10,0%	-3,8%	+4,1%	+8,2%
Λοιπές Περιφέρειες						
ΑΜΘ	+49,4%	+31,1%	+36,9%	-12,2%	-8,4%	+4,4%
Ήπειρος	-14,8%	-33,7%	+4,3%	-22,2%	+22,4%	+57,3%
Βόρειο Αιγαίο	-23,1%	-29,5%	-26,8%	-8,4%	-4,8%	+3,9%
Πελοπόννησος	+9,5%	+7,5%	+15,4%	-1,8%	+5,4%	+7,4%
Θεσσαλία	+4,3%	-10,4%	+0,4%	-14,1%	-3,7%	+12,0%
Δυτ. Ελλάδα	+8,5%	-7,3%	-9,8%	-14,5%	-16,8%	-2,7%
Στερεά Ελλάδα	+1,7%	-0,3%	+10,7%	-1,9%	+8,9%	+11,0%
Δυτ. Μακεδονία	+7,9%	-21,2%	-5,8%	-27,0%	-12,7%	+19,5%
Υποσύνολο	+7,9%	-4,5%	+7,6%	-11,5%	-0,3%	+12,7%
ΣΥΝΟΛΟ	+6,1%	+0,9%	+9,8%	-4,9%	+3,5%	+8,8%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Οι Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες παρουσιάζουν υψηλότερο ρυθμό μεταβολής Εισπράξεων (+10,0%) έναντι των Λοιπών (+7,6%) παρά το ότι η εικόνα στις Επισκέψεις είναι η αντίστροφη (+5,7% έναντι +7,9%), λόγω αύξησης της ΜΔΕ των ανεπτυγμένων Περιφερειών έναντι μείωσης των Λοιπών (+4,1% έναντι -0,3). Αντίστοιχα, παρουσιάζουν και μικρή αύξηση των Διανυκτερεύσεων (+1,7%) έναντι μείωσης (-4,5%) στις Λοιπές Περιφέρειες λόγω σημαντικά μικρότερης μείωσης της ΜΔΠ (-3,8% έναντι -11,5%). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ των Τουριστικά Ανεπτυγμένων και των Λοιπών Περιφερειών.

Αναφορικά με τους Δείκτες, παρουσιάζεται γενικευμένη μείωση της ΜΔΠ με μεγάλα διψήφια ποσοστά σε πέντε από τις οκτώ Λοιπές Περιφέρειες. Η μόνη Περιφέρεια με θετική μεταβολή ΜΔΠ είναι το Νότιο Αιγαίο (+2,8%). Σημαντική, αν και όχι ομοιόμορφη, αύξηση παρουσιάζει η ΜΔΔ: αυξάνεται σε τρεις Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και επτά Λοιπές Περιφέρειες και μειώνεται στις υπόλοιπες. Τέλος, ως αποτέλεσμα των μεταβολών ΜΔΔ και ΜΔΠ, η ΜΔΕ αυξάνεται σε τρεις Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και τρεις Λοιπές Περιφέρειες και μειώνεται στις υπόλοιπες.

Αξιοσημείωτη είναι η μείωση εισπράξεων στην Κρήτη (-5,0% που έρχεται σε συνέχεια της μείωσης -16% το 2024 έναντι του 2023) παρά την αύξηση επισκέψεων, λόγω μείωσης ΜΔΠ (-2,3%) και ΜΔΔ (-8,7%). Παρόμοια τάση παρατηρείται και στα Ιόνια Νησιά (-4,1% εισπράξεις vs 2024). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ανάγκη αναβάθμισης του προϊόντος των Περιφερειών αυτών, με στόχο την επιμήκυνση της Διάρκειας Παραμονής και την αναστροφή της τάσης μείωσης της ημερήσιας δαπάνης. Επιπλέον η επιδείνωση της απόδοσής τους, ενδεχομένως οφείλεται και στην κόπωση που παρουσιάζει η γερμανική αγορά (βλ. κατ.) που αντιπροσωπεύει περισσότερο από 25% των επισκεπτών της Κρήτης, ενώ στα Ιόνια Νησιά αύξησε το μερίδιο της από 11% προ πανδημίας COVID-19 σε 19% το 2025.

Εξετάζοντας τις απόλυτες μεταβολές, η Αττική αναδεικνύεται ξανά ως ο κύριος οδηγός ανάπτυξης το 2025, με +920 χιλ. επισκέψεις (38% της συνολικής αύξησης), +1.167 χιλ. διανυκτερεύσεις (55%) και +1.087 εκατ. € εισπράξεις (54%). Ακολουθεί το Νότιο Αιγαίο στις εισπράξεις (47% της συνολικής αύξησης)). Μεγάλη αύξηση και συμβολή στη συνολική αύξηση των διανυκτερεύσεων έχουν το Νότιο Αιγαίο (88% ή +1.855 χιλ.), η Κρήτη (91% ή +1.916 χιλ.), τα Ιόνια Νησιά (56% ή +1.178 χιλ.) και η ΑΜΘ (85% ή +1.789 χιλ.). Παρά την αύξηση των διανυκτερεύσεων, η Κρήτη και τα Ιόνια Νησιά έχουν αρνητική συμβολή στις Εισπράξεις (-11% ή € -226 εκατ. και -4% ή € -81 εκατ. της συνολικής αύξησης) ενώ αντίθετα η ΑΜΘ έχει θετική συμβολή στη συνολική αύξηση των Εισπράξεων (7% ή € +142 εκατ.). Έντονα αρνητική συμβολή στην συνολική αύξηση των Διανυκτερεύσεων είχαν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-127% ή -2.673 χιλ.), Ηπείρου (-86% ή -1.814 χιλ.) και σε μικρότερο βαθμό το Β. Αιγαίο (-43% ή -907 χιλ.) και η Θεσσαλία (-20% ή 418 χιλ.).

Πίνακας 15: Απόλυτες μεταβολές βασικών μεγεθών Περιφερειών και μερίδιο στη συνολική μεταβολή, 2025/2024

Περιφέρεια	Δ Επισκέψεις (χιλ.)	Μερίδιο συνολικής μεταβολής	Δ Διανυκτ. (χιλ.)	Μερίδιο συνολικής μεταβολής	Δ Εισπράξεις (εκατ.€)	% συνολικής μεταβολής	Σχόλιο
Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες							
Αττική	+920	38%	+1.167	55%	+1.087	54%	Κύριος οδηγός αύξησης αφίξεων, διανυκτερεύσεων και εισπράξεων
Νότιο Αιγαίο	+59	2%	+1.855	88%	+937	47%	Ισχυρή άνοδος διανυκτερεύσεων και εισπράξεων
Κρήτη	+392	16%	+1.916	91%	-226	-11%	Περισσότερες επισκέψεις και διανυκτερεύσεις, λιγότερα έσοδα

Περιφέρεια	Δ Επισκέψεις (χιλ.)	Μερίδιο συνολικής μεταβολής	Δ Διανυκτ. (χιλ.)	Μερίδιο συνολικής μεταβολής	Δ Εισπράξεις (εκατ.€)	% συνολικής μεταβολής	Σχόλιο
Κεντρ. Μακεδονία	+157	7%	-2.673	-127%	+138	7%	Αύξηση των εισπράξεων παρά την σημαντική μείωση των διανυκτερεύσεων
Ιόνια Νησιά	+344	14%	+1.178	56%	-81	-4%	Μείωση των εισπράξεων παρά την σημαντική αύξηση των διανυκτερεύσεων
Υποσύνολο	+1.873	78%	+3.442	163%	+1.855	92%	Αυξήσεις σε όλα τα μεγέθη οδηγούν σε αυξήσεις συνολικά
Λοιπές Περιφέρειες							
ΑΜΘ	+713	30%	+1.789	85%	+142	7%	Ισχυρή ανάκαμψη σε όλα τα μεγέθη
Ήπειρος	-303	-13%	-1.814	-86%	+17	1%	Σημαντική μείωση επισκέψεων & διανυκτερεύσεων, αλλά οριακή αύξηση εισπράξεων
Βόρειο Αιγαίο	-67	-3%	-907	-43%	-53	-3%	Μείωση σε όλα τα μεγέθη
Πελοπόννησος	+72	3%	+401	19%	+57	3%	Σταθερή ανάπτυξη
Θεσσαλία	+30	1%	-418	-20%	+1	0%	Οριακή αύξηση εισπράξεων παρά την μείωση των διανυκτερεύσεων
Δυτ. Ελλάδα	+52	2%	-213	-10%	-26	-1%	Αύξηση επισκέψεων με μείωση διανυκτερεύσεων και εισπράξεων
Στερεά Ελλάδα	+9	0%	-6	0%	+23	1%	Οριακές μεταβολές
Δυτ. Μακεδονία	+16	1%	-166	-8%	-3	0%	Οριακή αύξηση επισκέψεων με μείωση όμως των διανυκτερεύσεων και των εισπράξεων
Υποσύνολο	+522	22%	-1.334	-63%	+160	8%	Παρά την σημαντική αύξηση σε επισκέψεις, έχουμε μεγάλη μείωση των διανυκτερεύσεων, ενώ έχουμε και αύξηση των εισπράξεων
ΣΥΝΟΛΟ	+2.394	100%	+2.108	100%	+2.015	100%	

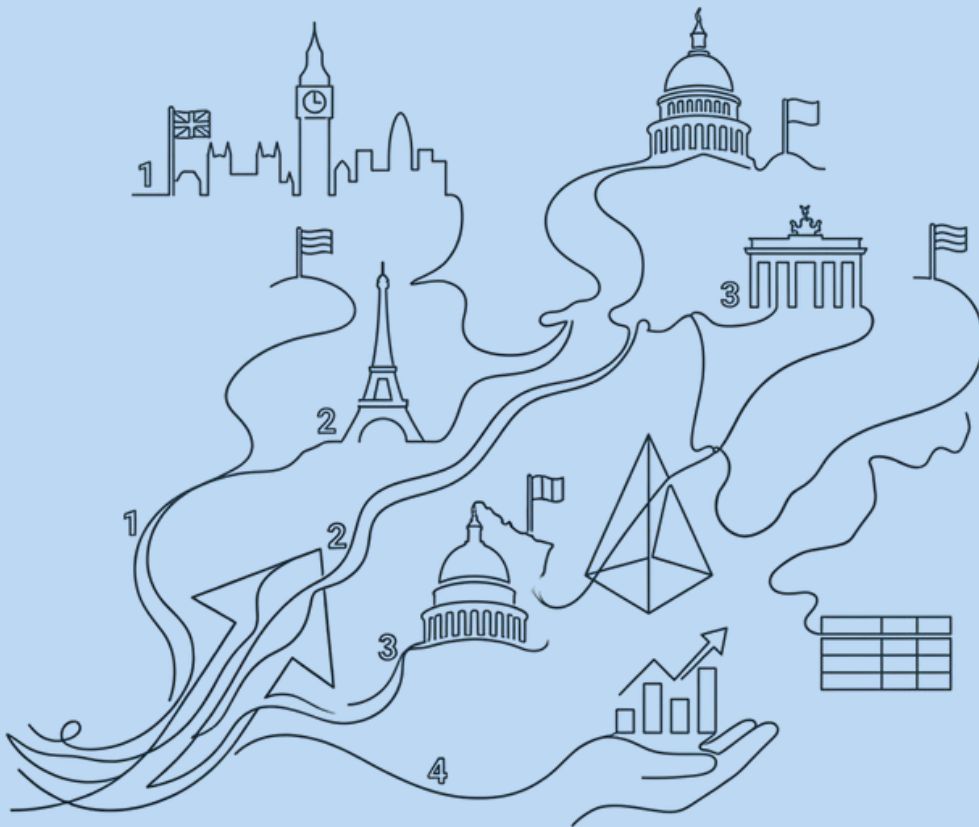
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Σε ορίζοντα 2025/2019, οι Τουριστικά Ανεπτυγμένες Περιφέρειες αυξήθηκαν +24,1% σε επισκέψεις, +5,1 σε διανυκτερεύσεις και +30,9% σε εισπράξεις. Αντίθετα, οι Λοιπές Περιφέρειες υστερούν σημαντικά: -18,6% σε

επισκέψεις, -24,7% σε διανυκτερεύσεις και +5,7% σε εισπράξεις, υποδηλώνοντας δυσκολία ανάκαμψης από την πανδημία σε πολλές λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

ΜΕΡΟΣ 5

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

5. Ανάλυση ανά Αγορά Προέλευσης

Οι δέκα μεγαλύτερες αγορές, από πλευράς εισπράξεων, συνεισέφεραν το 2025, το 60,1% των αφίξεων, το 67,8% των διανυκτερεύσεων και το 66,5% των εισπράξεων. Από αυτές οι πέντε σημαντικότερες (Γερμανία, Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ, Γαλλία και Ιταλία), συνεισέφεραν το 43,7% των αφίξεων, το 54,2% των διανυκτερεύσεων και το 52,5% των εισπράξεων.

Αξιοσημείωτη είναι η γεωγραφική διασπορά της ζήτησης που αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό της δυναμικής και της ανθεκτικότητας του ελληνικού τουρισμού. Συγκεκριμένα, μετά τις δέκα μεγαλύτερες αγορές, όλες οι υπόλοιπες έχουν μερίδιο μικρότερο από 2,5% στις Εισπράξεις, ενώ οι δυο μεγαλύτερες αγορές έχουν μερίδιο σχεδόν 17% η κάθε μια. Το στοιχείο αυτό, εκτός από την απήχηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, δίνει μεγάλη ευελιξία για την υποκατάσταση αγορών που για οποιοδήποτε λόγο παρουσιάζουν πρόβλημα κάποια χρονιά, υποστηρίζοντας την ανθεκτικότητα του ελληνικού τουρισμού.

5.1 Κορυφαίες Αγορές — Βασικοί Δείκτες 2025

Η Γερμανία παραμένει η πρώτη αγορά σε αφίξεις (6 εκατ., με μερίδιο 15,7%), διανυκτερεύσεις (47,9 εκατ., 20,5%) και εισπράξεις (3.785 εκατ. €, 16,7%). Ωστόσο, η ΜΚΔ εμφανίζει συνεχή μείωση: 636 € το 2025 (έναντι 685 € το 2024 και 735 € το 2019). Ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο με 4,9 εκατ. αφίξεις (μερίδιο 12,9%), 35,5 εκατ. διανυκτερεύσεις (15,2%) και 3.742 εκατ. € εισπράξεις (16,6%) αλλά με υψηλότερη ΜΚΔ 765 € (+10% vs 2024), την υψηλότερη μεταξύ των μεγάλων ευρωπαϊκών αγορών. Οι ΗΠΑ, τρίτες σε εισπράξεις (1.737 εκατ. €), παρά το ότι έπονται της Γαλλίας και της Ιταλίας σε αφίξεις, διακρίνονται για την εξαιρετικά υψηλή ΜΚΔ (1.120 €), ΜΔΔ (121 €) και ΜΔΠ (9,3 διανυκτερεύσεις).

Πίνακας 16: Κορυφαίες Αγορές 2025 (ταξινόμηση κατά Εισπράξεις) — Βασικά μεγέθη και δείκτες

Χώρα	Αφίξεις (χιλ.)	Μερίδιο	Εισπράξεις (εκατ.€)	Μερίδιο	Διαν/σεις (χιλ.)	Μερίδιο	ΜΚΔ (€)	ΜΔΔ (€)	ΜΔΠ (διαν.)
Γερμανία	5.951	15,7%	3.785	16,7%	47.884	20,5%	636	79	8,0
Ην. Βασίλειο	4.893	12,9%	3.742	16,6%	35.510	15,2%	765	105	7,3
ΗΠΑ	1.551	4,1%	1.737	7,7%	14.405	6,2%	1.120	121	9,3
Γαλλία	1.983	5,2%	1.330	5,9%	13.923	6,0%	671	96	7,0
Ιταλία	2.200	5,8%	1.286	5,7%	14.565	6,2%	584	88	6,6
Ολλανδία	1.050	2,8%	679	3,0%	7.516	3,2%	647	90	7,2
Πολωνία	1.236	3,3%	671	3,0%	6.157	2,6%	542	109	5,0
Αυστρία	926	2,4%	636	2,8%	6.407	2,7%	687	99	6,9
Τουρκία	1.497	3,9%	604	2,7%	4.899	2,1%	404	123	3,3
Ρουμανία	1.551	4,1%	564	2,5%	6.809	2,9%	364	83	4,4
Λοιπές	15.142	39,9%	7.574	33,5%	75.071	32,2%	500	101	5,0
ΣΥΝΟΛΟ	37.981	100%	22.607	100%	233.145	100%	595	97	6,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

5.2 Μεταβολές Αγορών

Ο Πίνακας 14 παρουσιάζει τις απόλυτες (Δ) και ποσοστιαίες (%Δ) μεταβολές 2025/2024 για κάθε αγορά σε αφίξεις, εισπράξεις και διανυκτερεύσεις, καθώς και το μερίδιο που κάθε χώρα συνεισφέρει στη συνολική

μεταβολή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και εισπράξεων (% συνολικής Δ), καθώς και τις ποσοστιαίες μεταβολές στους δείκτες ΜΚΔ, ΜΔΔ και ΜΔΠ

Πίνακας 17: Μεταβολές Αγορών 2025/2024 — Μεταβολές και Μεριδίο στη Συνολική Μεταβολή

Χώρα	Αφίξεις			Διανυκτερεύσεις			Εισπράξεις			Δείκτες		
	Δ (χιλ.)	%Δ	Μεριδίο συνολικής Δ	Δ (χιλ.)	%Δ	Μεριδίο συνολικής Δ	Δ (εκ.€)	%Δ	Μεριδίο συνολικής Δ	%Δ ΜΚΔ	%Δ ΜΔΔ	%Δ ΜΔΠ
Γερμανία	+549	+10,2%	27,1%	+1.003	+2,1%	47,6%	+83	+2,2%	4,1%	-7,2%	+0,1%	-7,3%
Ην.Βασίλειο	+348	+7,6%	17,1%	+2.271	+6,8%	107,7%	+582	+18,4%	28,9%	+10,0%	+10,8%	-0,8%
ΗΠΑ	+3	+0,2%	0,2%	-363	-2,5%	-17,2%	+153	+9,7%	7,6%	+9,4%	+12,4%	-2,7%
Γαλλία	-9	-0,5%	-0,4%	-1	-0,0%	-0,0%	+71	+5,6%	3,5%	+6,1%	+5,6%	+0,5%
Ιταλία	+175	+8,6%	8,6%	+803	+5,8%	38,1%	+60	+4,9%	3,0%	-3,4%	-0,9%	-2,6%
Ολλανδία	+8	+0,8%	0,4%	-653	-8,0%	-31,0%	-49	-6,7%	-2,4%	-7,4%	+1,4%	-8,7%
Πολωνία	-104	-7,7%	-5,1%	-964	-13,5%	-45,7%	+18	+2,8%	0,9%	+11,4%	+18,9%	-6,3%
Αυστρία	+125	+15,6%	6,1%	+647	+11,2%	30,7%	+90	+16,4%	4,5%	+0,8%	+4,7%	-3,8%
Τουρκία	+285	+23,5%	14,0%	+735	+17,6%	34,9%	+169	+38,7%	8,4%	+12,3%	+17,9%	-4,7%
Ρουμανία	+143	+10,2%	7,0%	+160	+2,4%	+7,6%	+6	+1,1%	0,3%	-8,2%	-1,3%	-7,0%
Λοιπές	+507	+3,5%	25,0%	-1.530	-2,0%	-72,6%	+833	+12,4%	41,3%	+8,6%	+14,6%	-5,3%
ΣΥΝΟΛΟ	+2.030	+5,6%	100%	+2.108	+0,9%	100%	+2.015	+9,8%	100%	+3,9%	+8,8%	-4,5%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία INSETE

Η κύρια αγορά που συνεισέφερε στην αύξηση των εισπράξεων το 2025 σε σχέση με το 2024 είναι το Ηνωμένο Βασίλειο (+582 εκατ. €, 28,9% της συνολικής αύξησης), ακολουθούμενο από την Τουρκία (+169 εκατ. €, 8,4%) και τις ΗΠΑ (+153 εκατ. €, 7,6%). Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι η αύξηση των διανυκτερεύσεων από το Ην. Βασίλειο υπερβαίνει τη συνολική αύξηση των διανυκτερεύσεων, ενώ άλλες χώρες (πχ Ολλανδία, Πολωνία κ.α.) έχουν αρνητική συνεισφορά.

Η Γερμανία, παρά τη μεγάλη αύξηση αφίξεων (+549 χιλ., 27,1% της συνολικής αύξησης), συνεισφέρει μόλις +83 εκατ. € (4,1%) στις εισπράξεις λόγω της συνεχούς πτώσης της ΜΚΔ.

Η Γαλλία παρουσίασε αύξηση εισπράξεων κατά 5,6% παρά την οριακή μείωση αφίξεων και διανυκτερεύσεων. Η Ολλανδία αντίθετα, παρά τη μικρή αύξηση αφίξεων (+0,8%), παρουσίασε μείωση διανυκτερεύσεων (-8,0%) και εισπράξεων (-6,7%). Σημαντική μείωση αφίξεων (-7,7%) και διανυκτερεύσεων (-13,5%), αλλά αύξηση εισπράξεων (+2,8%) είχε η Πολωνία. Μεταξύ 2025 και 2019, ξεχωρίζουν για το δυναμισμό τους ως αγορές η Αυστρία (+58,8% αφίξεις, +37,8% εισπράξεις) και η Πολωνία (+45,1% αφίξεις, +61,1% εισπράξεις).

Οι υπόλοιπες χώρες παρουσιάζουν αύξηση και των τριών μεγεθών (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις), πλην των Λοιπών χωρών (δλδ του συνόλου εκτός του top-10) που παρουσιάζουν μείωση διανυκτερεύσεων.

Τέλος, σε ότι αφορά στους δείκτες, παρατηρείται γενικευμένη μείωση της ΜΔΠ, πλην Γαλλίας που παρουσιάζει οριακή αύξηση (+0,5%), ενώ αντίθετα υπάρχει γενικευμένη αύξηση της ΜΔΔ, πλην Ιταλίας (-0,9%) και Ρουμανίας (-1,3%) που παρουσιάζουν μικρή μείωση. Ως αποτέλεσμα, συνολικά παρατηρείται αύξηση την περίοδο 2024-2025 της ΜΚΔ.

Εξετάζοντας τις μεταβολές σε σχέση με την προ-Covid περίοδο (Πίνακας 17), διαπιστώνουμε ότι υπήρξε γενικευμένη αύξηση αφίξεων και εισπράξεων όπως και αύξηση της ΜΔΔ (με εξαίρεση τη Γερμανία που είχε οριακή μείωση ΜΔΔ -0,3%). Από την άλλη πλευρά, παρά την στασιμότητα των διανυκτερεύσεων συνολικά, στις 10 μεγαλύτερες αγορές υπήρξε αύξησή τους, και μάλιστα σημαντική παρά τη μείωση της ΜΔΠ λόγω αύξησης των αφίξεων. Εξαίρεση αποτελεί η Ρουμανία (-23,3%) και οριακά η Ολλανδία (-0,7%). Η

παρατηρούμενη στασιμότητα των διανυκτερεύσεων συνολικά (+0,3%) οφείλεται αποκλειστικά στην μεγάλη μείωση της ΜΔΠ (-17,2%).

Οι Λοιπές αγορές, παρά τη σημαντική μείωση των διανυκτερεύσεων, αύξησαν σημαντικά τις εισπράξεις (+13,9%). Αυτό οφείλεται στην πολύ μεγάλη αύξηση της ΜΔΔ (+45,0%) — η μεγαλύτερη αύξηση μεταξύ όλων των αγορών, με αποτέλεσμα την αύξηση της ΜΚΔ κατά +11,5% (έναντι +5,5% συνολικά) και παρά τη σημαντική μείωση της ΜΔΠ (-23,1%).

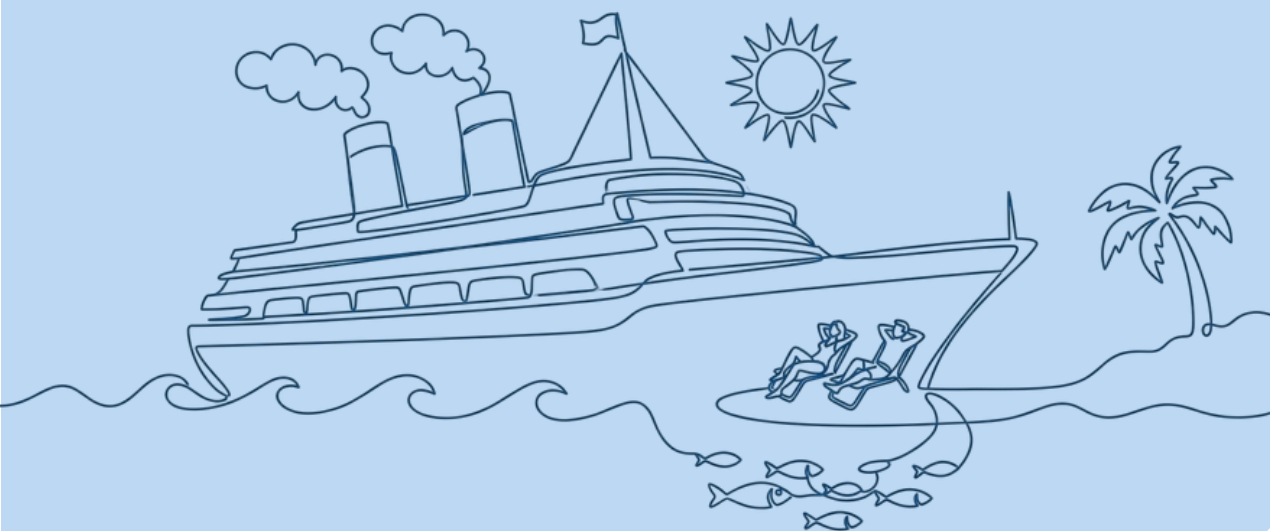
Πίνακας 18: Μεταβολές Αγορών 2025/2019 — Μεταβολές και Μερίδιο στη Συνολική Μεταβολή

Χώρα	%Δ Αφίξεις	%Δ Διανυκ/σεις	%Δ Εισπράξεις	%Δ ΜΚΔ	%Δ ΜΔΔ	%Δ ΜΔΠ
Γερμανία	+47,8%	+28,3%	+27,9%	-13,5%	-0,3%	-13,2%
Ην. Βασίλειο	+39,8%	+17,0%	+45,9%	+4,4%	+24,7%	-16,3%
ΗΠΑ	+31,5%	+15,6%	+46,1%	+11,1%	+26,3%	-12,1%
Γαλλία	+28,6%	+7,5%	+22,1%	-5,1%	+13,5%	-16,4%
Ιταλία	+41,7%	+15,5%	+27,5%	-10,0%	+10,3%	-18,5%
Ολλανδία	+28,4%	-0,7%	+27,2%	-0,9%	+28,2%	-22,7%
Πολωνία	+45,1%	+10,1%	+61,1%	+11,0%	+46,2%	-24,1%
Αυστρία	+58,8%	+24,9%	+37,8%	-13,2%	+10,4%	-21,4%
Τουρκία	+37,0%	+20,5%	+85,4%	+35,4%	+53,9%	-12,0%
Ρουμανία	+12,5%	-23,3%	+16,8%	+3,8%	+52,2%	-31,8%
Λοιπές	+2,1%	-21,4%	+13,9%	+11,5%	+45,0%	-23,1%
ΣΥΝΟΛΟ	+21,2%	+0,3%	+27,9%	+5,5%	+27,5%	-17,2%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ

ΜΕΡΟΣ 6

ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ

6. Κρουαζιέρα

Το 2025 η κρουαζιέρα κατέγραψε αξιοσημείωτη άνοδο σε αριθμό αφίξεων πλοίων και αποβιβάσεων αλλά μείωση στον αριθμό αποβιβασθέντων ανά κρουαζιερόπλοιο. Επισημαίνουμε ότι τα στοιχεία αποβιβάσεων (8.416 χιλ.) δεν ισοδυναμούν με τις αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας (5.331 χιλ., βλ. Πίνακα 2), καθώς ο ίδιος επιβάτης μπορεί να αποβιβαστεί σε πολλαπλά λιμάνια κατά το ίδιο ταξίδι, ενδεχομένως και σε περισσότερα από ένα εντός της ίδιας ημέρας. Επίσης, για τον ίδιο λόγο αλλά και γιατί ένας επιβάτης μπορεί να περάσει μια ολόκληρη μέρα στο κρουαζιερόπλοιο χωρίς να αποβιβαστεί σε κάποιο λιμάνι και στη συνέχεια να διανυκτερεύσει εκεί, διαφέρουν και από τις διανυκτερεύσεις (11.528 χιλ.).

Το σύνολο των αφίξεων κρουαζιερόπλοιων ανήλθε σε 6.129 το 2025, παρουσιάζοντας αύξηση 11,6% έναντι του 2024 (5.490 αφίξεις), ενώ οι αποβιβάσεις επιβατών από τα κρουαζιερόπλοια έφτασαν τις 8.416 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 6,2% έναντι του 2024 (7.928 χιλ.). Παρατηρούμε δηλαδή ότι υπήρξε μικρή μείωση (-4,9%) στον αριθμό αποβιβασθέντων ανά κρουαζιερόπλοιο. Η μείωση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μεγάλη μείωση στις Κυκλάδες (-15,9%) καθώς στις υπόλοιπες Περιφέρειες οι μεταβολές ήταν θετικές ή οριακά αρνητικές και -4,1% στις Λοιπές Περιφέρειες, που όμως αντιπροσωπεύουν μόλις το 4% των αποβιβάσεων. Η μεγάλη μείωση στον αριθμό αποβιβάσεων ανά κρουαζιερόπλοιο στις Κυκλάδες, που οδήγησε και σε μείωση και στον συνολικό αριθμό αποβιβάσεων, πιθανότατα οφείλεται στο τέλος αποβίβασης σε Μύκονο και Σαντορίνη που πρωτοεφαρμόστηκε το 2025.

Πίνακας 19: Κρουαζιέρα 2024–2025 ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Αφίξεις Κ/Ζ 2025	Αποβιβάσεις 2025 (χιλ.)	Αποβιβασθέντες ανά Κ/Ζ 2025	Αφίξεις Κ/Ζ 2024	Αποβιβάσεις 2024 (χιλ.)	Αποβιβασθέντες ανά Κ/Ζ 2024	%Δ Αφίξεων Κ/Ζ	%Δ Αποβιβάσεων	%Δ Αποβιβάσεων ανά Κ/Ζ
Κυκλάδες	2026	2.535	1.251	1.824	2.713	1.488	+11,1%	-6,6%	-15,9%
Αττική	1.080	2.124	1.967	977	1.892	1.937	+10,5%	+12,3%	+1,6%
Ιόνιο	663	1.192	1.798	641	1.104	1.723	+3,4%	+8,0%	+4,4%
Κρήτη	556	984	1.770	473	845	1.787	+17,5%	+16,5%	-0,9%
Δωδεκάνησα	855	772	903	714	647	907	+19,7%	+19,2%	-0,4%
Δυτ. Ελλάδα	280	473	1.689	241	402	1.667	+16,2%	+17,7%	+1,3%
Λοιπές	669	335	501	620	324	522	+7,9%	+3,5%	-4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	6.129	8.416	1.373	5.490	7.928	1.444	+11,6%	+6,2%	-4,9%

Πηγή: ΕΛΙΜΕ, επεξεργασία ΙΝΣΕΤΕ. Σημ.: «Αποβιβάσεις» ≠ αριθμός επιβατών (ο ίδιος επιβάτης μπορεί να αποβιβαστεί σε πολλαπλά λιμάνια).

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία εισπράξεων από την κρουαζιέρα (βλ. Πίνακα 2) και τον αριθμό αποβιβασθέντων, εκτιμούμε ότι -κατά μέσο όρο- η δαπάνη ανά αποβίβαση ανήλθε το 2025 σε 121 ευρώ μειωμένη κατά 4% έναντι των 126 ευρώ το 2024. Η βελτίωση της εμπορικής υποδομής των λιμένων αλλά και των τουριστικών εμπειριών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης στα πλαίσια ολοκληρωμένης διαχείρισης προορισμών, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της δαπάνης ανά αποβίβαση και τόνωση των τοπικών οικονομιών.

INSETE

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ
Βουκουρεστίου 32
106 71 Αθήνα
www.insete.gr

info@insete.gr